

1) Dünya'nın şeklinin sonuçlarından beş tane örnek veriniz.

2) Dünya'nın günlük hareketinin sonuçları nelerdir?

3) Dünya'nın elips yörüngesinin sonuçlarını açıklayınız.

4) 21 Aralık tarihinde Türkiye'de yaşanan durumları açıklayınız.

5) Yıllık hareketin sonuçları nelerdir?

6) Aynı anda yarım kürelerde farklı mevsimler yaşanmasının nedenleri nelerdir?

7) 21 Haziran tarihinde Kuzey Yarımküre'de yaşananları yazınız.

8) Eksen eğikliği olmasaydı neler değişirdi? Yazınız.

9) Dünya'nın yörüngesi çember biçiminde olsaydı neler değişirdi? Yazınız.

10) 21 Mart ve 23 Eylül tarihlerinin ortak sonuçlarını yazınız.

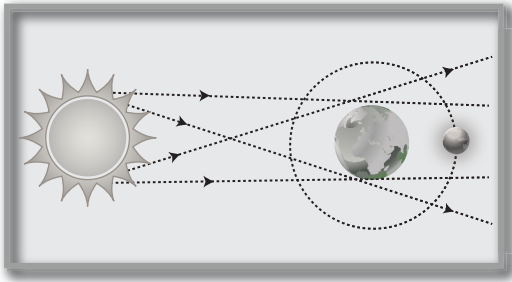
- 1) I. Aynı anda farklı yarımkürelerde farklı mevsimlerin yaşanması
 II. Yıllık sıcaklık ortalamalarının kutuplara doğru azalması
 III. Yıl içinde gece ve gündüz sürelerinin değişmesi
Yukarıda verilenlerden hangileri Dünya'nın şeklinin sonucudur?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
 D) I ve III E) II ve III

- 2) Yıl içinde aydınlanma çemberinin yeri kutup daireleriyle kutup noktaları arasında değişir.
Buna göre, aşağıda verilen tarihlerden hangisinde aydınlanma çemberi kutup noktalarından geçer?

- A) 21 Haziran B) 3 Ocak C) 21 Mart
 D) 21 Aralık E) 28 Şubat

- 3) Aşağıda Ay tutulmasının gösterilmiştir.

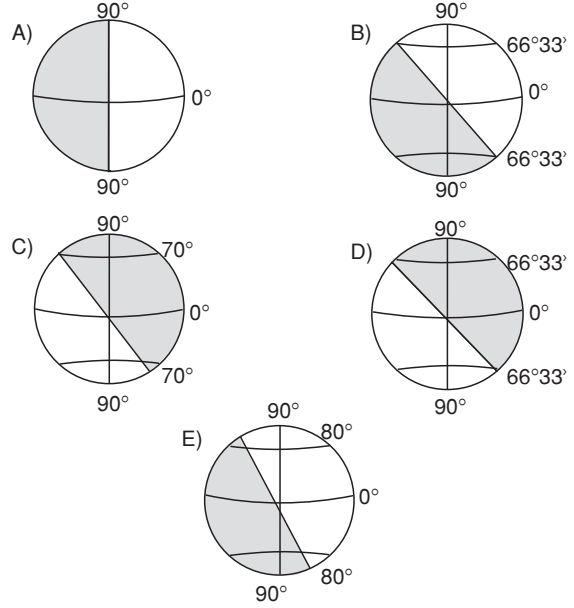

Bu şekilde bir tutulmasının oluşmasına yol açan temel etken aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Dünya'nın eksenini etrafında dönmesi
 B) Dünya'nın Güneş etrafında dönmesi
 C) Dünya yörüngesinin elips biçiminde olması
 D) Yer ekseninin ekliptiğe eğik olması
 E) Ay'ın Dünya etrafında dönmesi

- 4) Aşağıda aydınlanma çizgisinin belirli tarihlerdeki konumları gösterilmiştir.

Aydınlanma çizgisi hangi konumda iken güneş ışınları Yengeç Dönencesine dik açıyla düşer?

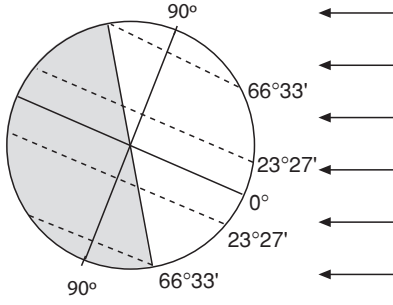
- 5) Aşağıdaki tabloda A, B ve C kentlerinin 21 Haziran ve 21 Aralık'taki gündüz uzunlukları verilmiştir.

KENT	21 Haziran	21 Aralık
A	14	10
B	16	8
C	18	6

Buna göre A, B ve C kentleriyle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Çizgisel hızı en fazla olan A kentidir.
 B) A kenti Ekvator'a daha yakındır.
 C) C kenti Kuzey Kutup Noktasına daha yakındır.
 D) Üç kent de Kuzey Yarımküre'dedir.
 E) Üç kent de Güney Yarımküre'dedir.

6)

Aşağıdakilerden hangisi, Dünya şekilde gösterilen konumdayken gerçekleşen bir durum değildir?

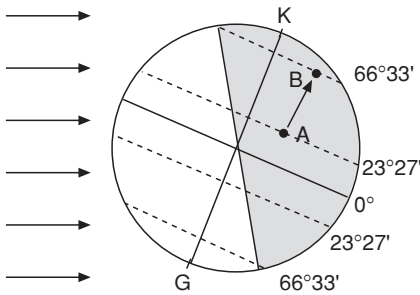
- A) Güneş ışınlarının Oğlak Dönence'sine dik açıyla düşmesi
- B) Aydınlanma çemberinin kutup dairelerinden geçmesi
- C) Kuzey Yarımküre'de yaz mevsiminin başlaması
- D) Güney Yarımküre'de gece süresinin gündüz süresinden uzun olması
- E) Yengeç Dönencesi'ndeki cisimlerin öğle vakti gölgelerinin oluşmaması

- 7) I. Yıl içinde bir noktaya güneş ışınlarının düşme açısının değişmesi
II. Gece – gündüz sürelerinin uzayıp kısılması
III. Mevsimlerin oluşması

Yukarıdaki olayların temel nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Dünya'nın günlük hareketi
- B) Dünya'nın geoid şekli
- C) Dünya'nın eksen eğikliği ve yıllık hareketi
- D) Dünya'nın atmosferinin bulunması
- E) Dünya ile güneş arasındaki mesafenin değişmesi

8)

Dünya'nın konumu yukarıdaki şekildeyken A noktasından B noktasına doğru gidildikçe aşağıdakilerden hangisinde değişme olmaz?

- A) Yaşanılan mevsimde
- B) Gündüz süresinde
- C) Cisimlerin öğle vaktindeki gölge boyunda
- D) Meridyenler arası mesafede
- E) Güneş ışınlarının yere düşme açısında

9) İstanbul 41° Kuzey paraleli üzerinde yer alır.

Buna göre, 21 Haziran tarihinde aşağıda verilen enlemlerden hangisinde gündüz süresi İstanbul'dan daha uzundur?

- A) 35° Kuzey
- B) 40° Güney
- C) 50° Kuzey
- D) 50° Güney
- E) 55° Güney

10) Van'da Güneş'in İzmir'den önce doğması ve batması aşağıdakilerden hangisinin sonucudur?

- A) Ekvator ile Ekliptik düzlem arasındaki açının 23°27' olması
- B) Dünya'nın Güneş etrafında dönerken hızının artması ve azalması
- C) Dünya'nın şeklinin kutuplardan basık Ekvator'dan şişkin olması
- D) Dünya'nın kendi eksenini etrafında batıdan doğuya doğru dönmesi
- E) Ekvator'dan kutuplara gidildikçe gece – gündüz süre farkının artması

11) I. Günlük sıcaklık ve basınç farklarının oluşması
II. Gün içinde güneş ışınlarının geliş açısının değişmesi
III. Muson rüzgârlarının oluşması
IV. Gece ve gündüzlerin uzayıp kısılması

Yukarıda verilenlerden hangileri Dünya'nın günlük hareketinin sonucudur?

- A) I ve II
- B) I ve IV
- C) II ve III
- D) II ve IV
- E) III ve IV

12) 30° ve 60° enlemlerinde dinamik basınç merkezleri oluşmuştur.

Aşağıdakilerden hangisi yukarıdaki durumun oluşmasıyla aynı nedene bağlıdır?

- A) Kuzey Yarımküre'de sürekli rüzgârların sağa, Güney Yarımküre'de sola sapması
- B) Yarımkürelerde aynı tarihte farklı mevsimlerin yaşanması
- C) Dünya'nın kutuplardan basık olması
- D) Dünya'nın Güneş etrafındaki hareketi
- E) Ekvator ile Ekliptik düzlem arasında 23°27' lik açının olması

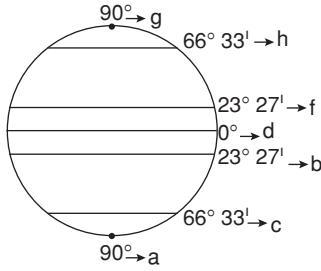
A) BOŞLUK DOLDURMA

Aşağıdaki cümlelerde boş bırakılan yerleri uygun kelimelerle doldurunuz.

- 1) Başlangıç paraleli
- 2) İki paralel arasındaki kuşuçuşu uzaklık her yerde
- 3) İki meridyen arasındaki zaman farkı dakikadır.
- 4) uzunlukları birbirine eşittir.
- 5) Aynı boylam üzerinde yer alan noktaların aynıdır.
- 6) Doğudaki merkezlerde yerel saat
- 7) doğrultusundaki uzunluğu fazla olan ülkelerde birden fazla ortak saat kullanılır.

B) EŞLEŞTİRME

Aşağıdaki şekilde yazılı harflerin hangi özel enlemi gösterdiğini kutucuğa yazınız.

- Ekvator
- Yengeç Dönencesi
- Oğlak Dönencesi
- Kuzey Kutup Dairesi
- Kuzey Kutup Noktası
- Güney Kutup Dairesi
- Güney Kutup Noktası

C) DOĞRU MU? YANLIŞ MI?

Aşağıdaki ifadelerin doğru mu yanlış mı olduğunu işaretleyiniz.

	D	Y
1) Ekvator'dan kutuplara doğru gidildikçe paralel daireleri küçülür.	☐	☐
2) İki meridyen arasındaki kuşuçuşu uzaklık her yerde 111 km'dir.	☐	☐
3) 100° doğu meridyeni 80° batı meridyeni 20° fark vardır.	☐	☐
4) Güneş herhangi bir yerde tam tepe noktasına geldiğinde yerel saat 12.00 olarak kabul edilir.	☐	☐
5) Batıdaki merkezlerde Güneş, erken doğar ve erken batar.	☐	☐
6) Herhangi bir yerin boylam derecesine bakılarak başlangıç meridyenine olan uzaklığı bulunabilir.	☐	☐
7) Bir saat diliminin içinde 15 meridyen yayı bulunur.	☐	☐
8) 90 tane Kuzey Yarım Kürede 90 tane Güney Yarım Kürede olmak üzere toplam 180 tane meridyen vardır.	☐	☐
9) Aynı paralel üzerinde bulunan noktaların çizgisel hızları, alacakaranlık süreleri eşittir.	☐	☐
10) Paraleller arasındaki alan kutuplara doğru gidildikçe azalır.	☐	☐
11) Ardışık (birbirini izleyen) meridyenler arasındaki zaman farkı her yerde 4'dir.	☐	☐

1) Meridyenlerin özelliklerinden 5 tanesini yazınız?

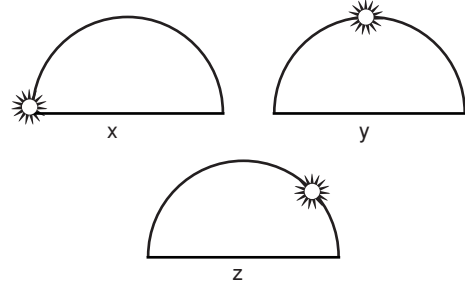
2) Enlem nedir? Tanımlayınız.

3) Türkiye'nin yazın ve kışın kullandığı ortak saatleri nelerdir? Yazınız?

4) İki meridyen yayı arasında 4 dakikalık zaman farkı vardır. Buna göre Türkiye'nin doğusu ile batısı arasında kaç dakikalık zaman farkı vardır?

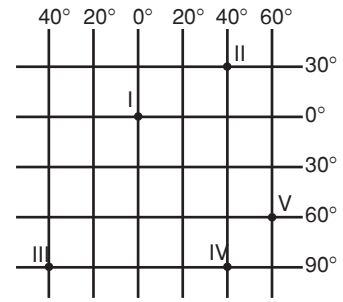
5) 10° Doğu boylamında yerel saat 12:10 iken 30° derece doğu boylamında yerel saat kaçtır?

6)

Yukarıda güneşin konumu verilen üç merkezi doğudan en batıya doğru sıralayınız?

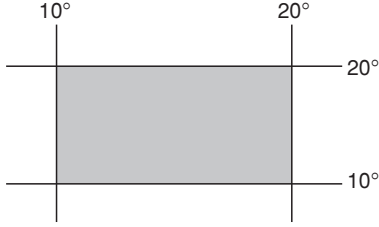
7)

Şekil üzerinde verilen noktalarla ilgili aşağıdaki soruları yanıtlayınız?

- I ve II nolu merkezlerin koordinatları nedir?
- Yerel saatleri aynı olan merkezler hangileridir?
- Hangi merkezlerin Ekvator'a olan kuşuçumu uzaklıkları aynıdır?
- Başlangıç meridyenlerine olan kuşuçumu uzaklığın aynı olduğu merkezler hangileridir?
- IV nolu merkezin coğrafi koordinatları nedir?
- Yerel saati Türkiye'nin yerel saatinden ileri olan merkez hangisidir?

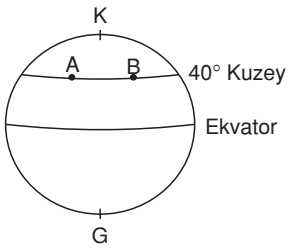
1)

Yukarıda paralel ve meridyen değerleri verilen taralı bölge için aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Kuzey Yarımküre'de yer alır.
- B) Kuzeyi ile güneyi arası 1110 km'dir.
- C) Başlangıç meridyeninin doğusunda yer alır.
- D) Güneş ışınlarını yıl içinde dik açıyla almaz.
- E) Doğusu ile batısı arasında 40 dk.'lık zaman farkı farklıdır.

2)

Aynı paralel üzerinde yer alan A ve B noktalarının ortak özellikleri arasında aşağıdakilerden hangisi almaz?

- A) Ekvatora olan kuşuçuşu uzaklıkları
- B) Güneş ışınlarının yere düşme açısı
- C) Yerel saatleri
- D) Güneş'in karşısından geçiş hızları
- E) Gece – gündüz süre farkları

3) Ekvator'dan kutuplara doğru gidildikçe paralel dairelerinin uzunlukları azalır.

Bu durumun oluşmasında aşağıdakilerden hangisi etkilidir?

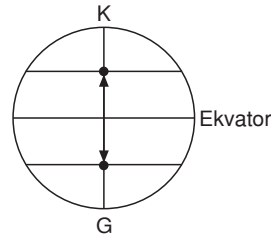
- A) Dünya'nın şeklinin geoid olması
- B) Dünya'nın kendi eksenini etrafındaki hareketi
- C) Dünya'nın Güneş etrafındaki hareketi
- D) Dünya'nın batıdan doğuya doğru dönmesi
- E) Kara ve denizlerin dağılışı

4)

Alçak enlemlerden yüksek enlemlere doğru gidildikçe güneş ışınlarının düşme açısı küçülür ve sıcaklık azalır. **Aşağıdakilerden hangisi sıcaklık ile enlemin ilişkisine örnek olarak gösterilebilir?**

- A) Türkiye'de güneyden esen rüzgarların sıcaklığı yük seltmesi
- B) İzmir'den Erzurum'a doğru gidildikçe sıcaklığın düşmesi
- C) Türkiye'de batıdan doğuya doğru gidildikçe kar yağışlı gün sayısının artması
- D) Kıyı kesimlerde sıcaklık farkının az olması
- E) İç Anadolu Bölgesi'nin sıcaklık farkının fazla olması

5)

Ekvator'dan aynı boy-lam üzerinde 3663 km kuzeye ve 3219 km güneye doğru gidilirse aşağıdaki enlemlerden hangisine ulaşılır?

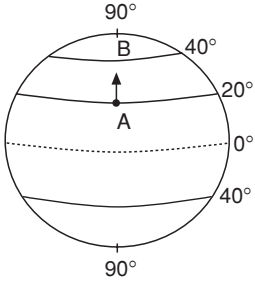
- A) 36° Kuzey – 9° Güney
- B) 10° Kuzey – 60° Güney
- C) 33° Kuzey – 29° Güney
- D) 32° Kuzey – 30° Güney
- E) 40° Kuzey – 40° Güney

6) Yüksek enlemlerde kalıcı kar sınırı deniz seviyesine yakındır.

Buna göre, aşağıda verilen enlemlerden hangisinde kalıcı kar sınırı daha yüksekte yer alır?

- A) 10° Kuzey
- B) 20° Güney
- C) 30° Kuzey
- D) 40° Güney
- E) 50° Güney

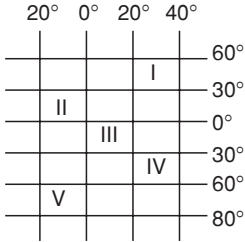
7)

Yandaki şekilde A noktasından B noktasına giden bir kişi aşağıdakilerden hangisinin değiştiğini gözlemleyemez?

- A) Sıcaklığın
B) Enlem derecesinin
C) Bitki örtüsünün
D) Kalıcı kar sınırının
E) Yaşanan mevsimin

8)

Coğrafi koordinatları 40°-50° Kuzey ve 30°- 40° Doğu olan bir bölge yandaki şekilde hangi aralıkta yer alır?

- A) I
B) II
C) III
D) IV
E) V

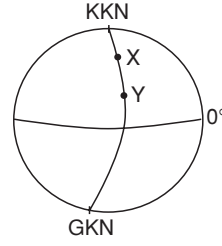
9) Aşağıda verilen ülkelerin coğrafi koordinatları dikkate alındığında hangisinde yerel saat farkı daha fazladır?

- A) Danimarka
B) Mısır
C) Rusya
D) Fransa
E) İtalya

10) Yerel saati 45° doğu boylamından 60 dakika daha geri olan boylam üzerindeki bir nokta için aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) 30° doğu boylamı üzerinde yer alır.
B) Başlangıç meridyenine olan kuşuçuşu uzaklığı 3330 km'dir.
C) Başlangıç meridyeniyle arasında 120 dk.'lık yerel saat farkı vardır.
D) 2. saat dilimi üzerinde yer alır.
E) Yerel saati başlangıç meridyeninden daha ileridir.

11)

Yandaki küre üzerinde verilen X ve Y merkezlerinin ortak özellikleri arasında aşağıdakilerden hangisi yer almaz?

- A) Yerel saatleri
B) Güneşin karşısından geçtikleri an
C) Öğle vaktini yaşadıkları an
D) Cisimlerin gölge boyunun en kısa olduğu an
E) Güneş ışınlarının düşme açısı

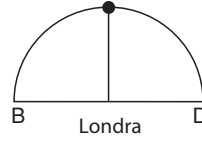
12) 80 Doğu boylamında yerel saat 06:00 iken yerel saatin 09:00 olduğu boylam aşağıdakilerden hangisidir?

- A) 125° Batı
B) 120° Batı
C) 125° Doğu
D) 35° Doğu
E) 35° Batı

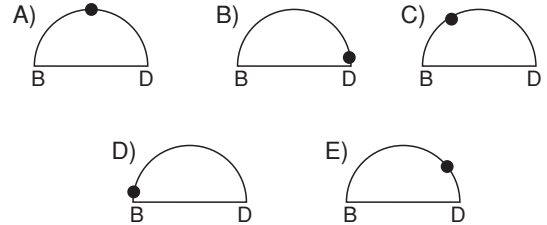
13) Yerel saatleri 2 saat 40 dakika farklı olan iki nokta arasında kaç derecelik boylam farkı vardır?

- A) 20
B) 30
C) 40
D) 50
E) 60

14)

21 Mart tarihinde Londra'da güneş yandaki konumdayken aynı anda güneşin İzmit'teki konumu aşağıdakilerden hangisidir?

15) Güneş ışınlarının Ekvator'a dik geldiği bir tarihte, 20° doğu boylamı üzerindeki bir merkezde güneş 06:15'te doğmuştur.

Buna göre bu merkezde Güneş saat kaçta batar?

- A) 18:00
B) 17:00
C) 17:30
D) 18:15
E) 16:00

16) Türkiye'de aşağıdaki şehirlerin hangisinin yerel saati ile ulusal saati arasındaki fark en azdır?

- A) Ankara
B) Malatya
C) İstanbul
D) Erzurum
E) Iğdır

A) Aşağıda verilen Türkiye'nin coğrafi özelliklerinin matematik (mutlak) konum sonucunda mı özel (göreceli) konum sonucunda mı oluştuğunu işaretleyiniz.

		Özel (Göreceli) Konum	Matematik (Mutlak) Konum
1	Akdeniz'in en tuzlu deniz olması		
2	Rize'de çay yetişebilmesi		
3	İzmit ile Iğdır arasında 1 saat zaman farkının bulunması		
4	Sıcaklığın güneyden kuzeye doğru azalması		
5	İzmir'in Ağrı'dan daha sıcak olması		
6	Ulaşımın doğu-batı yönünde kolay yapılması		
7	Sıcak su kaynaklarının bulunması		
8	Kuzeyden esen rüzgarların sıcaklığı düşürmesi		
9	Üç tarafın denizlerle çevrili olması		

B) BOŞLUK DOLDURMA

Yukarıdaki haritada gösterilen merkezlerin matematik konumlarına göz önüne alarak aşağıdaki cümlelerde boş bırakılan yerleri uygun kelimelerle doldurunuz.

1. Yıllık sıcaklık ortalaması en yüksek olan merkez'dir.
2. Yerel saati en ileri olan merkez'dir.
3. Güneş ışınlarını en dar (küçük) açıyla alan merkez'dir.
4. Gece-gündüz süre değişimi en az olan merkez'dir.
5. Kış mevsiminde yerel saati ulusal saat olarak kullanılan merkez'dir .
6. Yerel saatleri birbirine en yakın merkezler olan ve'dir.

C) DOĞRU MU? YANLIŞ MI?

		D	Y
1)	Türkiye Kuzey yarım Küre'nin Orta Kuşağında yer alır.	☐	☐
2)	Sinop'tan kıyı kesim boyunca güneye gidildikçe sıcaklık azalır.	☐	☐
3)	Ege Denizi'nde su sıcaklığı Karadeniz'den fazladır.	☐	☐
4)	Türkiye'nin engebeli bir yer olması jeopolitik önemini artırır.	☐	☐
5)	Anadolu etrafı dağlarla çevrili olduğu için iç kesimlerde karasal iklim görülür.	☐	☐
6)	Türkiye Orta Kuşak'ta yer aldığı için dört mevsim belirgin olarak yaşanır.	☐	☐
7)	Gece - gündüz arasındaki süre farkları Adana'dan Samsun'a gidildikçe artar.	☐	☐
8)	Türkiye'de buzullar deniz seviyesine iner.	☐	☐
9)	Türkiye'de kalıcı karın bulunduğu yüksek dağlar vardır.	☐	☐
10)	Sıcak kuşakta toprağı olmadığı için Türkiye'nin hiçbir yerine Güneş ışınları dik açıyla düşmez.	☐	☐

D) BOŞLUK DOLDURMA

Yukarıdaki haritada gösterilen kentlerin özel konumlarını göz önüne alarak aşağıdaki cümlelerde boş bırakılan yerleri uygun kelimelerle doldurunuz.

1. En fazla yağış alan merkez'dir.
2. Yükseltiye bağlı olarak sıcaklığı en düşük olan merkez'dir.
3. Deniz turizminin geliştiği merkezler'dir.
4. En zengin bitki örtüsüne sahip olan'dir.
5. Verimli ve tarımsal geliri yüksek olan Çukurova üzerinde yer alan kent'dir.
6. Tarihi ve kültürel özelliği en fazla olan'dur.
7. Yıllık yağış miktarı en düşük olan'dir.

- 1) Türkiye mutlak konum olarak Dünya'nın neresinde bulunur? Yazınız.

- 2) Aşağıdaki haritada soru işareti konulan yerlerin enlem ve boylam derecelerini yazınız.

- 3) Göreceli konum nedir açıklayınız.

- 4) Türkiye'de mutlak konum sonucu ortaya çıkan üç örnek coğrafi olay yazınız.

- 5) Jeopolitik konum nedir açıklayınız.

- 6) Türkiye'nin jeopolitik önemi neden fazladır yazınız.

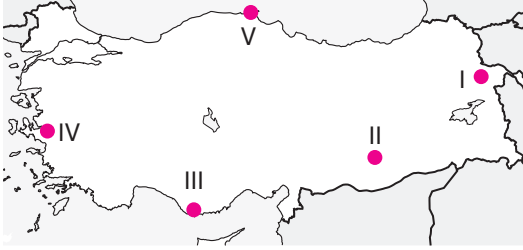
- 7) Türkiye'de göreceli konum sonucu oluşan üç coğrafi olay yazınız.

- 8) Türkiye'nin mevcut paraleller arasında bulunması hangi temel özelliklerini etkilemiştir yazınız.

- 9) Türkiye neden bir ortak saat kullanır açıklayınız.

- 10) Türkiye'nin engebeli ülke olması hangi özelliklerini nasıl etkilemiştir yazınız..

1)

Yukarıdaki haritada bazı merkezler gösterilmiştir.

Bu merkezlerle ilgili olarak, aşağıda verilen özelliklerden hangisi matematik (mutlak) konum ile açıklanamaz?

- A) I'de yeni bir güne en erken geçilmesi
 B) II'de günlük sıcaklık farklarının en fazla olması
 C) III'te çizgisel hızın en fazla olması
 D) IV'te yerel saatin en geri olması
 E) V'te gece ve gündüz süre farkının fazla olması
- 2) Özel konumu etkileyen faktörlerden biri de yükseltilerdir. Türkiye'de batıdan doğuya doğru gidildikçe yükselti artmaktadır. **Aşağıdakilerden hangisi bu duruma bağlı olarak ortaya çıkan sonuçlardan değildir?**
- A) Ortalama sıcaklığın azalması
 B) Tarım ürünlerinin daha geç olgunlaşması
 C) Yerel saatin daha ileri olması
 D) Karın yerde kalma süresinin uzaması
 E) Yaz mevsiminin kısa sürmesi
- 3) I. Yer şekilleri genel olarak engebeldir.
 II. İstanbul ve Çanakkale boğazlarına sahiptir.
 III. Orta kuşakta bulunur.
 IV. Bir yarımada şeklindedir.
 V. Doğusu ile batısı arasında 1 saat 16 dakikalık zaman farkı vardır.
 Yukarıda Türkiye'nin bazı coğrafi konum özellikleri verilmiştir. **Bunlardan hangileri matematik (mutlak) konumun sonuçlarındandır?**

- A) I ve II B) II ve III C) II ve IV
 D) III ve V E) IV ve V

4) Türkiye'nin jeopolitik önemi üzerinde aşağıdakilerden hangisinin etkisi **daha azdır?**

- A) Eski dünya karaları arasında merkezî bir konuma sahip olmasının
 B) Ekonomik ve siyasal bir güç merkezi olan Avrupa Birliği ülkelerine komşu olmasının
 C) Dört mevsimin belirgin olarak yaşanmasının ve aynı anda farklı iklim özelliklerinin görülmesinin
 D) Önemli doğalgaz ve petrol ülkelerine komşu olmasının
 E) Uluslararası deniz ulaşımı açısından önemli bir bölgede bulunmasının

5) I. İç kesimlerin az yağış alması
 II. Ege kıyıları boyunca kuzeye çıkıldıkça maki üst sınırının alçalması
 III. Yüksek dağlarda buzullara rastlanması
 IV. Kuzeyden esen rüzgarların sıcaklığı düşürmesi
Türkiye ile ilgili yukarıda verilen özelliklerden hangileri göreceli, hangileri mutlak konumun sonuçlarındadır?

	Göreceli konum	Mutlak konum
A)	II ve IV	I ve III
B)	I ve II	III ve IV
C)	III ve II	I ve IV
D)	I ve IV	II ve III
E)	I ve III	II ve IV

6) Bir ülkenin; denizlere, dağlara, komşu ülkelere, önemli geçitlere, ticaret yollarına göre bulunduğu yere özel konum denir.

Buna göre, aşağıdakilerden hangisi Türkiye'nin özel (göreceli) konumunun sonuçlarından değildir?

- A) Karadeniz kıyılarında yamaç yağışlarının oluşması
 B) Marmara kıyılarında hidroelektrik enerji potansiyelinin düşük olması
 C) Konya ve çevresinde yıllık yağış miktarının az olması
 D) Doğu Anadolu'nun yüksek kesimlerinin yaz yağışları alması
 E) Torosların güney yamaçlarında karların erken erimesi

7) Aşağıda verilen özelliklerden hangisi Türkiye'nin göreceli konumu ile ilgili değildir?

- A) Kısa mesafelerde büyük iklim farklılıklarının görülmesi
- B) Haliçli kıyılara rastlanılmaması
- C) Akarsuların hidroelektrik potansiyellerinin fazla olması
- D) İl nolu saat dilimini kullanması
- E) Doğusunda sıcaklıkların daha düşük olması

8) Aşağıdakilerden hangisi Türkiye'nin jeopolitik önemini artıran bir unsur değildir?

- A) Üç tarafının denizlerle çevrili olması
- B) Farklı kültür bölgelerine komşu olması
- C) Yer şekillerinin doğu batı doğrultusunda uzanması
- D) Bulunduğu bölgede önemli su kaynaklarına sahip olması
- E) Enerji taşımacılığında önemli bir koridor olması

9) Bir bölgenin aşağıdaki özelliklerinden hangisi, o bölgenin Ekvator'a olan uzaklığından etkilenmez?

- A) Tarımsal etkinlikleri
- B) Sıcaklık rejimi
- C) Yaşam biçimi
- D) Doğal bitki örtüsü
- E) Yeraltı zenginlikleri

10) Herhangi bir bölgeyi diğer bölgelerden ayıran, o bölgenin kendisine ait özelliklerin tümüne özel (göreceli) konum denir.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi özel konumla açıklanamaz?

- A) Türkiye'de kıyı bölgelerinde nüfus yoğunluğunun fazla olması
- B) Doğu Karadeniz'de turuncu yetiştirilmesi
- C) İzmir limanının Trabzon limanından gelişmiş olması
- D) İstanbul'un Çanakkale'den daha gelişmiş olması
- E) Mersin'de meyvelerin Samsun'dan daha erken olgunlaşması

- 11) I. Orta kuşakta yer alması
II. Yüzey şekillerinin engebe olması
III. Üç tarafının denizlerle çevrili olması
IV. Akdeniz iklim kuşağında yer alması
Yukarıda Türkiye'de iklim çeşitliğinin arttıran bazı özellikler verilmiştir.

Bunlardan hangileri Türkiye'nin göreceli konumun sonuçları arasındadır?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız IV
- C) I ve III
- D) II ve III
- E) II ve IV

12) Aşağıdakilerden hangisi göreceli konuma bağlı bir sonuçtur?

- A) Antalya'nın Samsun'dan sıcak olması
- B) Gölge boylarının kuzeye gidildikçe uzaması
- C) Kuzeyden esen rüzgârların sıcaklığı düşürmesi
- D) Akdeniz'in Ege Denizi'nden sıcak olması
- E) İzmir'in Afyon'dan sıcak olması

13) Aşağıda verilenlerden hangisi Türkiye'nin Kuzey Yarımkürede olduğunu göstermez?

- A) Yıl içinde dört mevsimin yaşanması
- B) Kuzeyden esen rüzgârların sıcaklığı düşürmesi
- C) Akdeniz kıyılarının, Karadeniz kıyılarından sıcak olması
- D) Haziran, Temmuz, Ağustos'ta sıcaklıkların yüksek olması
- E) Güneyden esen rüzgârların sıcaklıkları arttırması

14) I. En çok yağışı Karadeniz kıyılarının alması
II. Büyükbaş hayvancılığın Doğu Anadolu'da yaygın olması
III. Akdeniz'in Ege Deniz'ine göre daha tuzlu olması
Yukarıda verilenlerden hangileri Türkiye'nin göreceli konumunun sonuçları arasında yer alır?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız III
- C) I ve II
- D) I ve III
- E) II ve III

A) BOŞLUK DOLDURMA

- 1) yöntemi ile çizilen haritalar, üç boyutludur ve yer şekillerinin gerçeğe en uygun şekilde gösterilmesini sağlar.
- 2) Fiziki haritalarda iki merkez farklı renkle gösterilmiş ise bu merkezlerin kesinlikle farklıdır.
- 3) İdari sınırların dağılışını gösteren haritalara haritalar denir.
- 4) projeksiyon orta enlemler ve çevresindeki bölgelerin çiziminde kullanılır.
- 5)haritadaki küçültme oranıdır.
- 6) haritalarda ölçeğin paydasındaki rakam küçüktür.
- 7) Harita uzunluğu ile ölçeğin paydası çarpıldığında uzunluk bulunur.
- 8) Bir çizimin harita değeri taşıyabilmesi için mutlaka olması vegörünüşü yansıtmalıdır.
- 9) Planlar ayrıntıyı gösterme gücü olan haritalardır.
- 10) Bir yerin kuş bakışı görünüşünün ölçeksiz düzlem üzerine aktarılmasıyla oluşan çizime denir.
- 11) Haritadaki ölçeğin payındaki sayı daima dir.
- 12) Haritalardaki bozulmanın temel nedeni dir.

B) DOĞRU MU? YANLIŞ MI?

	D	Y
1) Çizgi ölçeklerin sonuna uzunluk birimi mutlaka yazılır.	☐	☐
2) Harita çizimi yapılırken öncelikle haritanın kullanım amacı belirlenir.	☐	☐
3) Düzlem projeksiyon, kutuplar ve çevresindeki bölgelerin çiziminde kullanılır.	☐	☐
4) Kesir ölçekte pay harita uzunluğunu, payda çizimi yapılan yerin ne kadar küçüldüğünü gösterir.	☐	☐
5) Küçük ölçekli haritalar dar alanların çiziminde kullanılır.	☐	☐
6) Ölçek değiştiğinde haritanın coğrafi koordinatları da değişir.	☐	☐
7) Haritalarda sembollerin yer aldığı bölüme lejand denir.	☐	☐
8) Profil çıkarma sadece fiziki haritalardan yapılır.	☐	☐
9) Silindirik projeksiyon fiziki haritalarda yer şekillerini gösterme yöntemleri arasında sayılabilir.	☐	☐
10) Haritalarda dağ dorukları çizgiyle, akarsular alanla gösterilir.	☐	☐
11) Haritalar ölçeklerine göre ve kullanım amaçlarına göre gruplara ayrılır.	☐	☐
12) Büyük ölçekli haritaların ayrıntıyı gösterme gücü fazladır.	☐	☐

- 1) Yeryüzü şekillerin, düzlem üzerine aktarılırken şekil ve boyutlarında oluşan bozulmaların nedeni nedir? Yazınız?

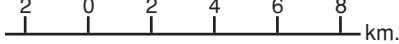
- 2) Silindirik projeksiyonla çizilen bir haritada dünya üzerindeki hangi alanlarda bozulma en az olur? Yazınız?

- 3) Renklendirme yöntemi ile çizilen fiziki haritada Çukurova ve İç Anadolu ovasının farklı renklerde gösterilmesi hangi özelliklerinin farklı olmasının sonucudur? Yazınız?

- 4) Büyük ölçekli haritaların özellikleri nelerdir? Yazınız?

- 5) Plan ve kroki arasındaki farklar nelerdir? Yazınız?

- 6) 1/200.000 ölçekli haritada bir gölün alanı 10 cm²'dir. Buna göre bu gölün gerçek alanı kaç km²'dir?

- 7) km.

Yukarıda verilen çizik ölçeğin boyu 5 cm'dir.

- Buna göre, bu ölçeğin kesir ölçek cinsinden değeri kaçtır?

- 8) Nüfus, maden, sanayi, tarım, turizm gibi insan faktörünün etkili olduğu harita çeşidi nedir? Yazınız?

- 9) Renklendirme yöntemi ile çizilen Türkiye Fiziki Haritasında sırasıyla İzmir, Konya ve Ağrı kentleri için kullanılan renkler nelerdir? Yazınız?

- 1) I. Coğrafi koordinatlar
II. Yükselti değerleri
III. Küçültme oranı
IV. Haritanın kağıt üzerinde kapladığı alan
V. Haritanın ayrıntıları gösterme gücü
Bir haritanın ölçeği değiştiğinde yukarıdakilerden hangileri değişmez?

A) I ve II B) I ve IV C) II ve III
D) III ve V E) IV ve V

- 2) I. Brezilya
II. Türkiye
III. Antarktika
Yukarıda verilen üç farklı yerin haritaları hangi projeksiyon yöntemi kullanılırsa daha az bozulma ile çizilebilir?

	I	II	III
A)	Silindirik	Konik	Düzlem
B)	Konik	Düzlem	Silindirik
C)	Silindirik	Düzlem	Konik
D)	Düzlem	Konik	Silindirik
E)	Düzlem	Silindirik	Konik

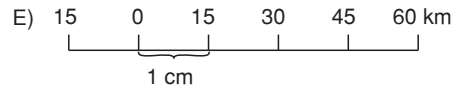
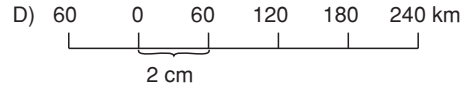
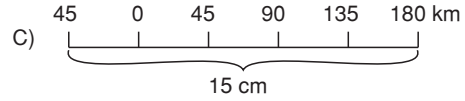
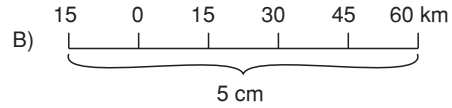
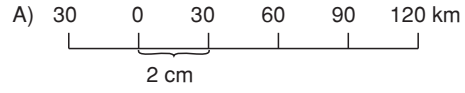
- 3) I. İki nokta arasındaki kuşuçuşu uzaklık
II. Yeryüzü şekillerinin özellikleri
III. Coğrafi koordinatlar
IV. Bir bölgenin izdüşümü
Yukarıdakilerden hangisi ya da hangileri tüm haritalardan yararlanarak tespit edilemez?

A) Yalnız II B) Yalnız III C) I ve II
D) II ve IV E) III ve IV

- 4) 1/13.500.000 ölçekli bir haritada 4 cm'lik uzunluk gerçekte kaç km'dir?

A) 270 B) 540 C) 675 D) 810 E) 945

- 5) Aşağıdaki çizik ölçeklerden hangisi 1/1.500.000 kesir ölçeğinin karşılığı olamaz?

- 6) I. harita → 1/ 10.000.000
II. harita → 1/ 30.000.000
Yukarıdaki ölçekler kullanılarak Türkiye'nin iki ayrı fiziki haritası çizilmiştir.
Buna göre, haritalarla ilgili aşağıdaki yargılardan hangisi yanlıştır?

A) I. haritada ayrıntı daha fazladır.
B) II. haritanın kağıt üzerinde kapladığı alan daha küçüktür.
C) II. haritada küçültme oranı daha azdır.
D) I. haritada 1 cm'lik uzunluk gerçekte 100 km'dir.
E) II. haritada hata oranı daha fazladır.

- 7) Aşağıdakilerden hangisi küçük ölçekli haritaların özelliklerinden biri değildir?

A) Küçültme oranı fazladır.
B) Ayrıntıları gösterme gücü fazladır.
C) Hata oranı fazladır.
D) Büyük alanların çiziminde kullanılır.
E) Ölçeğin paydasındaki sayı büyüktür.

- 8) I. 1 cm²
II. 4 cm²
III. 25 cm²
Yukarıda bir gölün farklı ölçeklerle çizilen üç haritadaki alanı verilmiştir.

Buna göre, bu haritaların ayrıntısı en az olandan en fazla olana doğru sıralanışı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) I, II, III B) II, I, III C) I, III, II
D) II, III, I E) III, II, I

- 9) Aşağıdakilerden hangisi coğrafyaya katkısı olan Türk ve Müslüman bilim insanlarından biri değildir?

- A) Piri Reis B) Ali Kuşçu C) Herodotos
D) Biruni E) İbn Batuta

- 10) 1/3 000 000 ölçekli bir haritada alanı 9 cm² ile gösterilen bir gölün gerçek alanı kaç km² dir?

- A) 900 B) 3000 C) 1800
D) 4500 E) 8100

- 11) I. Dar alanı gösterir.
II. Ayrıntı azdır.
III. Hata oranı fazladır.
IV. Küçültme oranı azdır.

Yukarıdakilerden hangisi ya da hangileri büyük ölçekli haritaların özelliklerindedir?

- A) Yalnız I B) Yalnız III C) I ve IV
D) II ve III E) III ve IV

- 12) 1/ 2.500.000 ölçekli bir haritada 12 cm'lik uzunluk gerçekte kaç km dir?

- A) 100 B) 200 C) 300 D) 400 E) 500

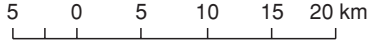
- 13) 1/ 10.000.000 ölçekli bir haritada 4,5 cm ile gösterilen bir uzunluk 1/ 5.000.000 ölçekli haritada kaç cm olarak gösterilir?

- A) 9 B) 15 C) 18 D) 24 E) 45

- 14) I. Profil çıkarma.
II. Eğim bulma.
III. Yükselti hesaplama.
IV. Alan hesaplama
V. İl sınırlarını belirleme

Bir fiziki haritadan yukarıdakilerden hangisi için yararlanılamaz?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

- 15)

Yukarıdaki çizik ölçeğin uzunluğu 5 cm'dir.

Bu ölçeğin kesir ölçek olarak değeri aşağıdakilerden hangisidir?

- A) 1/50.000 B) 1/200.000 C) 1/250.000
D) 1/500.000 E) 1/2.500.000

- 16) Bir harita üzerindeki,

- I. coğrafi koordinatlar
II. kesir ölçek
III. kullanılan renkler
IV. çizik ölçek

gibi özelliklerin hangilerinden faydalanarak yön tayini yapılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

- 17) I. Siyasi haritalar sınırları gösterir.
II. Fiziki haritalarda yükselti hesaplanabilir.
III. Siyasi haritalardan profil çıkarılabilir.
IV. Sadece fiziki haritalarda alan hesaplanabilir.

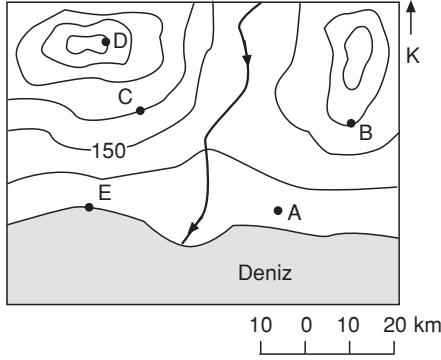
Yukarıda verilen yargılardan hangileri yanlıştır?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

- 18) İstanbul ilini gösteren 1/20.000 ve 1/100.000 ölçekli haritalarla ilgili aşağıdaki yargılardan hangisi yanlıştır?

- A) İkinci harita daha az yer kaplar.
B) Ayrıntılar ikinci haritada daha iyi görülebilir.
C) Birinci harita plândır.
D) Birinci haritada 5 cm ile gösterilen Kadıköy - Pekdik arası ikinci haritada 1 cm ile gösterilir.
E) Birinci haritada hata oranı daha azdır.

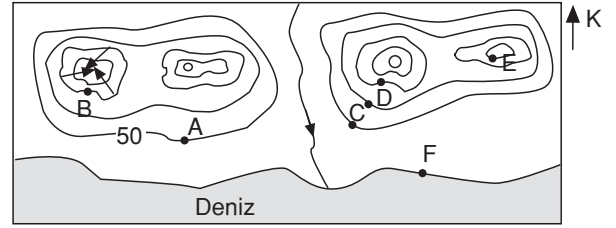
A) BOŞLUK DOLDURMA

Yukarıdaki topoğrafya haritasından yararlanarak aşağıdaki soruları yanıtlayınız.

- 1) Eş yükselti eğrileri kaçır metre arayla çizilmiştir?
.....
- 2) Harita üzerinde kaç tane tepe yer alır?
.....
- 3) Yükseltisi en az olan nokta hangisidir?
- 4) Hangi noktaların yükselteleri aynıdır?
- 5) A noktasının yükseltisi nedir?
- 6) E ve D noktaları arasındaki yükselti farkı kaç metredir?
.....
- 7) B ve D noktaları arasındaki yükselti farkı kaç metredir?
.....
- 8) Hangi noktaların yükseltisi kesin belirlenebilir?
.....
- 9) Haritadaki akarsuyun akış yönü nedir?
.....
- 10) Harita üzerinde en yüksek noktanın alabileceği değer nedir?
.....

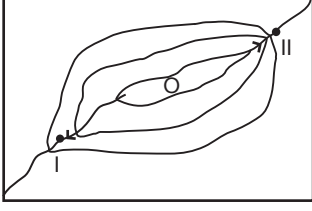
B) DOĞRU MU? YANLIŞ MI?

Aşağıdaki etkinliği yukarıdaki topoğrafya haritası ile ilgili olarak verilen bilgilere göre yanıtlayınız.

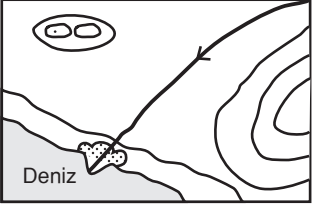
	D	Y
1) Eş yükselti eğrileri arasındaki yükselti farkı 100 m'dir.	☐	☐
2) A noktasının yükseltisi diğerlerinden daha azdır.	☐	☐
3) Yükseltisi en fazla olan nokta E'dir.	☐	☐
4) Akarsu haritada gösterilen şekiller arasında sayılabilir.	☐	☐
5) A noktasının bulunduğu alanda çukur oluşmuştur.	☐	☐
6) İçeride doğru okların bulunduğu alanda çukur oluşmuştur.	☐	☐
7) B ve D noktalarının yükselteleri birbirine eşittir.	☐	☐
8) Haritada boyun gösterilmiştir.	☐	☐
9) Haritanın her yerinde eş yükseltin eğrileri arasındaki yükselti farkı birbirine eşittir.	☐	☐

1)

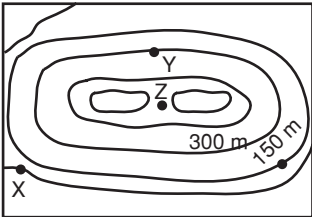
Yukarıda verilen topoğrafya haritasında numaralanmış olanların hidroelektrik enerji potansiyeli hangisinde en fazladır? Nedenleriyle birlikte yazınız.

2)

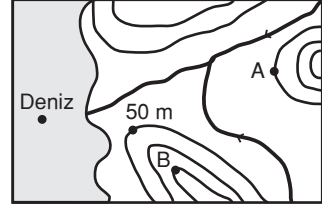
Yukarıda verilen topoğrafya haritasında hangi yerşekilleri bulunur? Yazınız.

3)

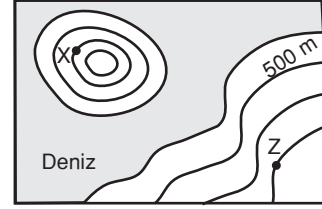
Yukarıda verilen X, Y, Z noktalarının yükseltelerini sırasıyla yazınız?

4)

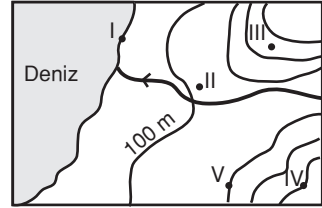
Yukarıdaki topoğrafya haritasında gösterilen A ile B noktaları arasındaki yükselti farkı kaçtır?

5)

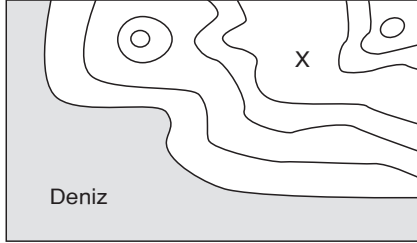
Yukarıdaki topoğrafya haritasında X ve Z noktalarının yükselteleri kaç m'dir?

6)

Yukarıdaki topoğrafya haritasında belirtilen numaralanmış noktaların alanların hangisinin yükseltisi kesin olarak bilinemez? Yazınız.

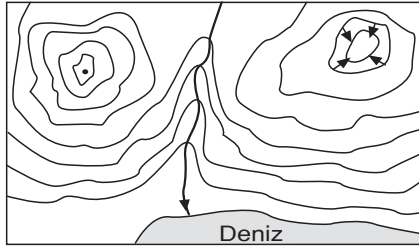
- 1) Aşağıdaki haritada eş yükselti eğrileri 50 m aralıkla çizilmiştir.

Bu haritada X ile gösterilen nokta hangi yükseltiler arasındadır?

- A) 300 – 400 m. B) 100 – 200 m.
C) 250 – 300 m. D) 50 – 100 m.
E) 150 – 200 m.

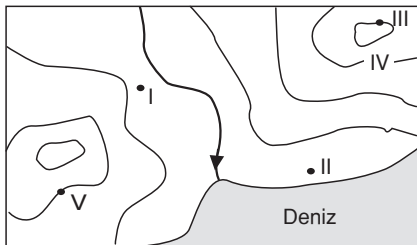
2)

Yukarıdaki izohips haritasında aşağıdaki yeryüzü şekillerinden hangisi yoktur?

- A) Doruk B) Kıyı çizgisi C) Vadi
D) Haliç E) Kapalı çukur

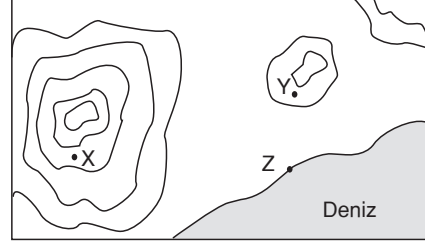
3)

Yukarıdaki haritada eşyükselti eğrileri arasında verilen numaralanmış noktalardan hangilerinin yükseltisi birbirine en yakındır?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve V
D) II ve IV E) III ve V

4)

Yukarıdaki haritada belirtilen X, Y ve Z noktalarının yükseltileri için aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) $X = Y > Z$ B) $X > Y > Z$ C) $Z > X > Y$
D) $Y = Z > X$ E) $Y > X > Z$

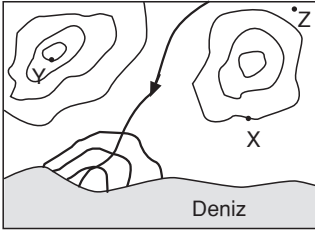
- 5) Haritalarda eş yükselti eğrilerinin birbirine yakın yada uzak olması aşağıdakilerden hangisiyle açıklanabilir?

- A) Yükseltinin arttığını
B) İzohipslerin küçük değerlerle çizildiğini
C) Eğimin değiştiğini
D) Eğimin azaldığını
E) Ölçeğin değiştiğini

- 6) Eş yükselti eğrilerinin sık veya seyrek geçmesi yerşekillerine bağlıdır. Yerşekilleri sade ise izohips eğrileri seyrek, yerşekilleri engebeli ise izohips eğrileri sık geçer. Buna göre, izohips yöntemiyle çizilen haritada aşağıdaki yerlerden hangisinde izohips eğrileri daha seyrek geçer?

- A) Doğu Karadeniz
B) Konya
C) Batı Karadeniz
D) Hakkari
E) Antalya

7)

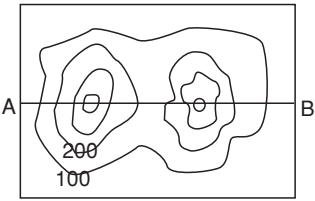

Yanda topoğrafya haritasında verilen X ve Y noktaları arasındaki yükselti farkı 600 metredir.

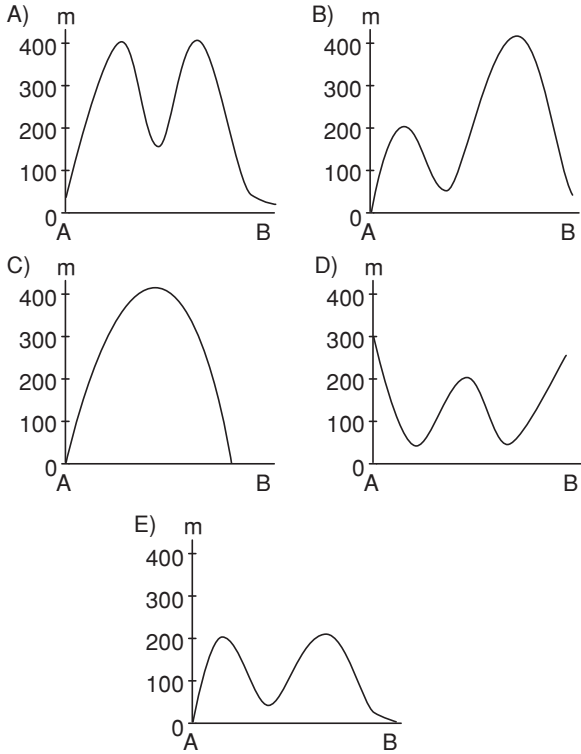
Buna göre, izohips haritasında verilen Z noktasının yükselti aralığı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) 0 – 200
B) 200 – 400
C) 400 – 600
D) 600 – 800
E) 800 – 1000

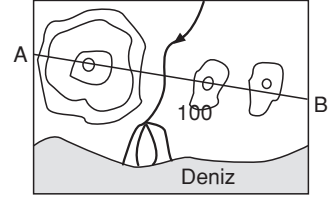
8)

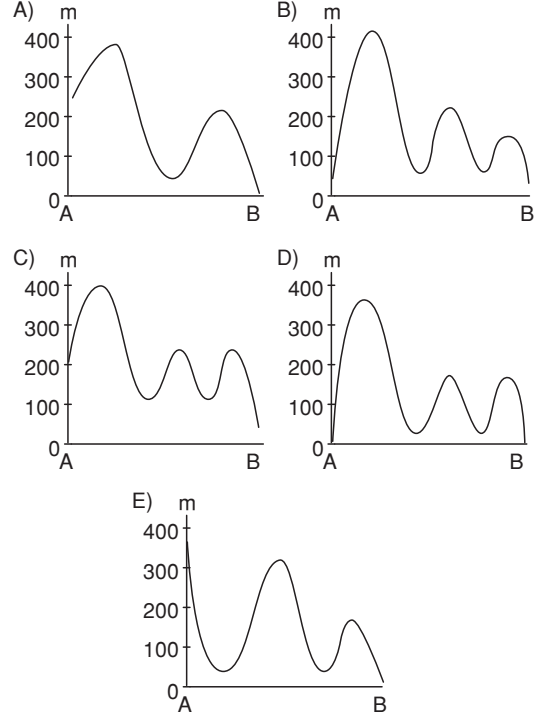
Yanda verilen topoğrafya haritasındaki A – B doğrultusunun profili aşağıdakilerden hangisidir?

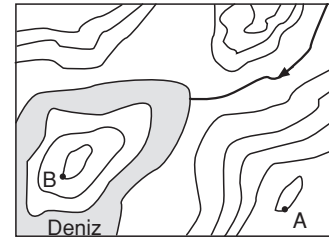
9)

Yukarıdaki topoğrafya haritasında verilen A – B doğrultusunun profili aşağıdakilerden hangisidir?

10) Aşağıdaki haritada eş yükselti eğrileri 100 m aralıklarla çizilmiştir.

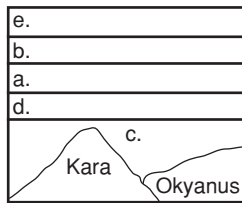
Buna göre harita üzerinde belirtilen A ve B noktaları arasındaki yükselti farkı kaç metredir?

- A) 100
B) 200
C) 300
D) 400
E) 500

A) BOŞLUK DOLDURMA

- 1) Yeryüzünden yükseklerle çıkıldıkça atmosferin yoğunluğu
- 2) Atmosferin kalınlığı Ekvator'dan kutuplara doğru.....
- 3) Yeryüzü ile temasta olan katman
- 4) Ozon tabakası katmanında bulunur.
- 5) Dar alanda ve kısa süreli etkili olan hava olaylarına denir.
- 6) Bir yerde doğal bitki örtüsünü belirleyen en önemli iklim elemanı
- 7) İklim bir yerde yıllar boyunca alanlarda etkili olan hava olaylarının ortalama durumudur.

B) EŞLEŞTİRME

Yukarıdaki şekilde harflerle gösterilen atmosferin katmanlarının isimlerini aşağıda eşleştiriniz.

- Troposfer
- Stratosfer
- Mezosfer
- İyonosfer
- Ekzosfer

C) DOĞRU MU? YANLIŞ MI?

	D	Y
1) Atmosfer, yeryüzünden geri yansıyan ışınlar tarafından ısınır.	☐	☐
2) İklim olayları iyonosfer katmanında gerçekleşir.	☐	☐
3) "Yarın hava yağışlı olacak." sözü hava durumunu belirtir.	☐	☐
4) Atmosferin rengi mavidir.	☐	☐
5) İklim, kısa süreli atmosfer olaylarıdır.	☐	☐
6) Havanın birkaç gün yağışlı olması hava durumu anlatır.	☐	☐
7) İklim, insanların giyeceklerini ve beslenme alışkanlıklarını etkiler.	☐	☐
8) Atmosferde oranı değişmeyen gazlar arasında azot sayılabilir.	☐	☐
9) Belirli bir bölgede uzun yıllar değişmeyen atmosfer koşullarının ortalamasına iklim denir.	☐	☐
10) Su buharı yere ve zamana göre atmosferde oranı en fazla değişen gazdır.	☐	☐
11) Atmosferde bulunan ozon tabakası güneşten gelen zararlı ışınları tutar.	☐	☐
12) Karbondioksit atmosferde oranı sabit olan gazlardan biridir.	☐	☐
13) Atmosfer göktaşlarının parçalanmasını sağlar.	☐	☐

1) Atmosferin varlığı ne gibi durum ve olayların oluşmasını sağlar? Yazınız.

2) Atmosferi oluşturan ve oranı değişen gazlar hakkında bilgi veriniz.

3) Atmosferi oluşturan katmanları yazıp, ozon katmanının açıklayınız.

4) Troposferin özellikleri nelerdir?

5) İklimin doğal çevre üzerindeki etkileri nelerdir?

6) İklim insan yaşamı üzerinde nasıl bir etki yapar? Açıklayınız.

7) Hava durumu ile iklim arasındaki farkı açıklayınız.

8) Atmosferin özelliklerini yazınız.

9) İyonosferin özelliklerini yazınız.

10) Atmosferin kalınlığının Ekvator'dan kutuplara doğru gidildikçe azalmasının nedenlerini yazınız.

1) Dünya'nın çevresinde atmosferin bulunması aşağıdakilerden hangisine doğrudan etki etmemiştir?

- A) Sıcaklık farkının az olmasına
- B) Kutupların sürekli soğuk olmasına
- C) Zararlı ışınların yeryüzüne ulaşmamasına
- D) Meteorların doğrudan yeryüzüne ulaşmamasına
- E) Gölgelemlerin tam karanlık olmamasına

2) İklim, geniş alanlarda görülen uzun süreli hava olaylarıdır.

Buna göre, aşağıdakilerden hangisinde iklimin fiziki çevre üzerindeki etkisinden söz edilemez?

- A) Kayaçların çözülmesi
- B) Toprak oluşumu ve türleri
- C) Bitki örtüsü
- D) Akarsu rejimi
- E) Madenlerin dağılışı

3) İklim, ekonomik faaliyet türlerini de etkiler. Buna göre, aşağıda verilen ekonomik faaliyet türlerinden hangisi doğrudan iklimden etkilenmez?

- A) Tarım
- B) Hayvancılık
- C) Turizm
- D) Ormancılık
- E) Madencilik

4) Atmosfer dünyayı çepçevre saran gaz tabakasıdır. Aşağıdakilerden hangisi atmosferin özelliklerinden biri değildir?

- A) Canlı yaşamına imkan verir.
- B) Volkanik olayların görülmesini sağlar.
- C) İklim olayları gerçekleşir.
- D) Gölge yerlerin tam karanlık olmasını engeller.
- E) Göktaşlarının yeryüzüne düşmesini engeller.

5) İklim doğal çevre insan yaşamı ve ekonomik faaliyetler üzerinde çeşitli etkilere sahiptir.

Aşağıdakilerden hangisi iklimin insanlar üzerindeki etkisine örnek verilemez?

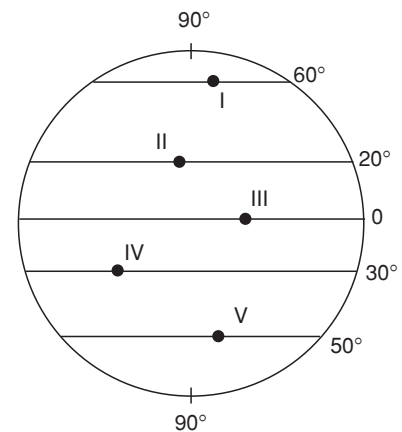
- A) Beslenme alışkanlıkları
- B) Kıyafetleri
- C) Yerleşmeleri
- D) Yeryüzüne dağılışları
- E) Fabrikaların yoğunluğu

6) Dünyamızın çepçevre saran gaz tabakasına atmosfer denir.

Buna göre; Aşağıda verilenlerden hangisi atmosferin katmanlarından biri değildir?

- A) Troposfer
- B) Stratosfer
- C) Mezosfer
- D) Hidrosfer
- E) Termosfer

7) Atmosferin kalınlığı Ekvator'dan kutuplara gidildikçe yerin şekline ve yerçekimine bağlı olarak değişir.

Buna göre, yukarıdaki şekilde verilen noktalardan hangisinin bulunduğu alanda atmosferin kalınlığı daha fazladır?

- A) I
- B) II
- C) III
- D) IV
- E) V

8) Hava durumu, dar alanlarda görülen kısa süreli hava olaylarıdır.

Buna göre, aşağıdakilerden hangisi bir bölgedeki hava durumunu yansıtır?

- A) İzmir'de kış mevsiminin yağışlı geçmesi
- B) Antalya'da yaz kuraklığının yaşanması
- C) İstanbul'da öğlene doğru havanın ısınması
- D) Rize'de her mevsim yağışın görülmesi
- E) Urfa'da buharlaşma şiddetinin fazla olması

9) Gök taşlarının atmosferde yanması ve parçalanması olayına yıldız kayması denir.

Buna göre aşağıdakilerden yıldız kaymasının görüldüğü katman aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Termosfer
- B) Mezosfer
- C) Stratosfer
- D) Ozonosfer
- E) Troposfer

10) Ay'da atmosferin olmaması aşağıdakilerden hangisine neden olmamıştır?

- A) İklim olayların görülmemesine
- B) Meteorların doğrudan ay yüzeyinde ulaşmasına
- C) Canlıların yaşamamasına
- D) Su buharının bulunmamasına
- E) Dünya'nın uydusu olmasına

11) İklim, bir yerde görülen hava olaylarının uzun yıllar boyunca alınmış ortalama durumudur.

Buna göre; Aşağıdakilerden hangisi iklim hakkında bilgi vermez?

- A) Kars'ta yazlar serin ve yağışlı geçer.
- B) Konya'da sabah saatlerinde sis oluşur.
- C) İzmir'de kış mevsimi ılık ve yağışlı geçer.
- D) Urfa'da yazın buharlaşma fazladır.
- E) Erzurum'da kış mevsimi uzun ve soğuk geçer.

12) I. Akarsuyun akış hızı

II. Bulutluluk oranı

III. Tarım ürünleri

IV. Yerçekilleri

V. Toprak tipleri

Yukarıdakilerden hangilerine iklim doğrudan etki etmez?

- A) I ve II
- B) I ve IV
- C) II ve III
- D) III ve V
- E) IV ve V

13) İklimin ekonomik faaliyetlere olan etkisine aşağıdakilerden hangisi örnek gösterilemez?

- A) Karadeniz ikliminde fındık yetiştiriciliğinin yapılması
- B) Yaz mevsiminde Akdeniz'de kıyı turizminin gelişmesi
- C) Her mevsim yağışlı olan alanlarda ormancılığın gelişmesi
- D) Bozkırların geniş olduğu alanlarda küçükbaş hayvancılık faaliyetlerinin önem kazanması
- E) Kurak ve yarı kurak alanlarda evlerin kerpiçten yapılması

14) Aşağıdakilerden hangisi atmosferin etkilerinden değildir?

- A) Güneş'ten gelen enerjinin tümünün uzaya dönmesini önler.
- B) Kış mevsiminde karaların denizlerden soğuk olmasına yol açar.
- C) Güneş'ten gelen ışınları yansıtıp, dağıtarak gölgede kalan yerlerin de aydınlık olmasını sağlar.
- D) İklim olaylarının görülmesini sağlar.
- E) Zararlı ışınları süzer.

15) Kısa süreli ve değişken hava olaylarına hava durumu denir.

Buna göre, aşağıdaki olaylardan hangisi hava durumu kapsamı içinde yer almaz?

- A) Bugün en yüksek sıcaklık 19°C, en düşük sıcaklık ise 6°C olacak.
- B) Öğleden sonra rüzgar hızlı esecek.
- C) Burada yazlar serin, kışlar ılık ve her mevsim yağışlı geçer.
- D) Gece ve sabah saatlerinde sis yoğunluğu artacak.
- E) Akşam üzeri yağış sona erecek.

16) Aşağıdakilerden hangisi üzerinde atmosferin etkili olduğu söylenemez?

- A) Meteorolojik olayların görülmesi
- B) Gökyüzünün mavi görünmesi
- C) Gölgede kalan yerlerin aydınlık olması
- D) Gece ve gündüzlerin oluşması
- E) Zararlı ışınların tutulması

A) BOŞLUK DOLDURMA

- 1) Ekvator'dan kutuplara doğru gidildikçe güneş ışınlarının düşme açısının küçülmesinin nedeni
- 2) Yıl içinde güneş ışınlarının bir noktaya düşme açısının sürekli değişmesinin nedeni
- 3) Yükseklerle çıkıldıkça sıcaklık her 200 m
- 4) bir yerin aşırı ısınmasını ve aşırı soğumasını önler.
- 5) Ekvator'dan gelen rüzgârlar ulaştıkları yerde sıcaklığı
- 6) denizlerde sıcaklığın Ekvator'dan kutuplara doğru düzenli bir biçimde azalmasını engeller.
- 7) Eş sıcaklık eğrileriyle oluşturulan haritalar haritalardır.
- 8) Türkiye'nin kıyılarından kuzey kıyılarına doğru gidildikçe etkisine bağlı olarak sıcaklık azalır.
- 9) Güneş ışınlarının yeryüzüne düşme açısını etkileyen faktörler arasında ve bakı durumunda sayılabilir.
- 10) güneş ışınlarının yere düşme açısı üzerinde etki göstermez.
- 11) Bir dağ yamacı boyunca bitki örtüsünün geniş yapraklı ormandan iğne yapraklı ormana doğru kuşaklar oluşmasının temel nedeni 'dir.
- 12) Yeryüzünde sıcaklığın dağılışını etkileyen en önemli faktör açısidir.

C) DOĞRU MU YANLIŞ MI?

	D	Y
1) Gün içinde en sıcak saatlerin 13.00 – 14.00 civarı olmasının nedeni atmosferdeki ısı birikimidir.	☐	☐
2) Kuzey Yarımküre'de yıl boyunca dağların kuzeye bakan yamaçları daha fazla ısınır.	☐	☐
3) Güney Yarımküre'nin orta kuşağında dağların Ekvator'a bakan yamaçlarında güneşlenme süresi daha uzundur.	☐	☐
4) Karalar denizlere göre hızlı ısınır ve daha hızlı soğumaktadır.	☐	☐
5) Kuzey Yarımküre'de yıllık sıcaklık farkları daha azdır.	☐	☐
6) Sıcak kuşakta yüksek yerler yerleşmeye daha elverişlidir.	☐	☐
7) Kutuplarda güneşlenme süresi uzun ancak sıcaklığın düşük olmasının nedeni güneş ışınlarının düşme açısıdır.	☐	☐
8) Kuzey Yarımküre'nin sıcaklık ortalaması Güney Yarımküre'ninkinden daha yüksektir.	☐	☐
9) Yerden yükseldikçe sıcaklık her 200 m'de 1°C azalır.	☐	☐
10) Yeryüzünde günlük sıcaklık farkının en yüksek olduğu alanlar dönenceler çevresindeki çöllerdir .	☐	☐
11) Gerçek sıcaklığı ile indirgenmiş sıcaklığı arasındaki farkın fazla olduğu bölgelerin yükseltisi de fazladır.	☐	☐

1) Isı ve sıcaklık kavramlarını açıklayınız.

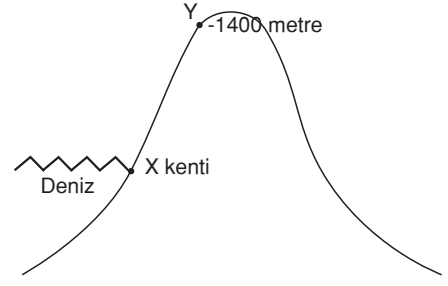
2) Yeryüzünde sıcaklık, dağılışı üzerinde etkili olan faktörleri maddeler halinde yazınız.

3) Güneş ışınlarının geliş açısına etki eden faktörleri yazıp, enlem etkisini açıklayınız.

4) Bakı nedir? Bakı etkisinin sıcaklık üzerindeki etkileri nelerdir?

5) Sıcaklık dağılışı üzerinde rüzgarların etkisini açıklayınız.

6)

Deniz seviyesinde bulunan X kentinde sıcaklık 17°C iken 1400 metredeki Y kentinde sıcaklık kaç $^{\circ}\text{C}$ 'dir?

7) Sıcaklık ile nemlilik arasındaki ilişkiyi açıklayınız.

8) Okyanus akıntılarının sıcaklığın dağılışı üzerindeki etkilerine örnekler veriniz.

9) Kara ve deniz dağılışının sıcaklık üzerindeki etkisini açıklayınız.

- 1) Türkiye'de yaz mevsimi yaşanırken Güney Afrika Cumhuriyeti'nde kış mevsimi yaşanmaktadır. **Bu durumun oluşmasında aşağıdakilerden hangisi etkilidir?**

- A) Dünya'nın küresel şekli
B) Dünya'nın kendi eksenini etrafındaki hareketi
C) Ekvator ile ekliptik arasındaki açı
D) Yerçekillerinin engebeleri olması
E) Yükselti farkı

- 2) Nem, bir yerin aşırı ısınmasını ve aşırı soğumasını önlemektedir. Nemli merkezlerde günlük ve yıllık sıcaklık farkı azdır.

Merkez	Temmuz Ayı Sıcaklık Ort. (°C)	Ocak Ayı Sıcaklık Ort. (°C)
1	24	6
2	28	1
3	27	-3
4	25	0
5	31	2

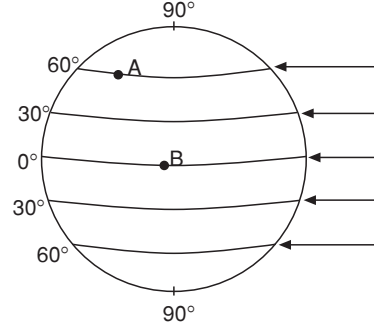
Buna göre, yukarıdaki tabloda ocak ve temmuz ayı sıcaklık ortalamaları verilen merkezlerden hangisinde nem oranı daha yüksektir?

- A) 1 B) 2 C) 3 D) 4 E) 5

- 3) Bir gün içinde en yüksek sıcaklıklar, güneş ışınlarının en dik açıyla geldiği saat değil öğleden sonra ölçülür. **Bu durumun oluşmasında aşağıdakilerden hangisi etkilidir?**

- A) Toprak kalınlığı B) Atmosferin ısınması
C) Bitki örtüsü D) Yağış rejimi
E) Dünya'nın şekli

- 4)

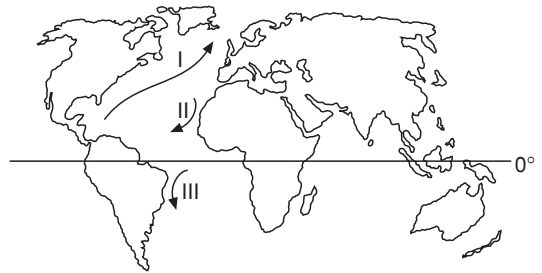

Yukarıdaki şekilde B merkezinden A merkezine doğru gidildikçe sıcaklıklar düşer.

Bunun sebebi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Güneş ışınlarının yere düşme açısı
B) Boylam farkı
C) Yerel saat farkı
D) Yükselti
E) Günlük sıcaklık farkı

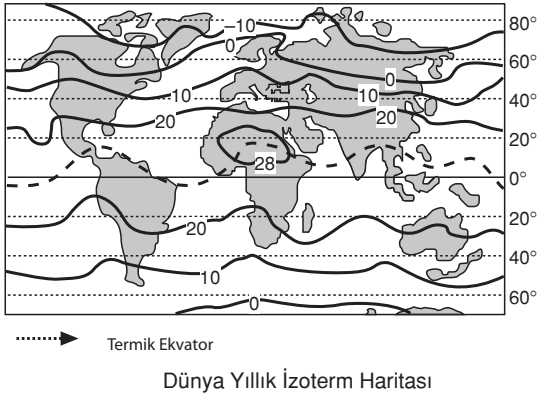
- 5)

Yukarıda numaralandırılan okyanus akıntıları aşağıdakilerden hangisinde doğru verilmiştir?

	I	II	III
A)	Gulfstream	Kanarya	Brezilya
B)	Kanarya	Gulfstream	Brezilya
C)	Gulfstream	Brezilya	Kanarya
D)	Brezilya	Gulfstream	Kanarya
E)	Brezilya	Kanarya	Gulfstream

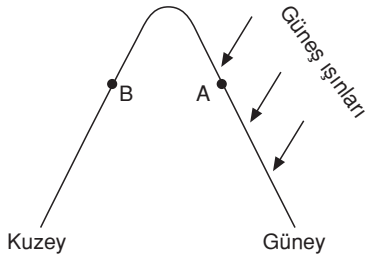
6)

Yukarıdaki haritada izoterm eğrilerinin paralellere uygun uzanmamasının sebebi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Yüzey şekilleri
- B) Yerel rüzgârlar
- C) Eksen eğikliği
- D) Kara ve denizlerin farklı ısınma özellikleri
- E) Dünya'nın kendi eksenini etrafındaki hareketi

7)

Güney yamaçta yer alan A bölgesinde sıcaklığın yıl boyunca B bölgesine göre yüksek olmasında aşağıdakilerden hangisi etkilidir?

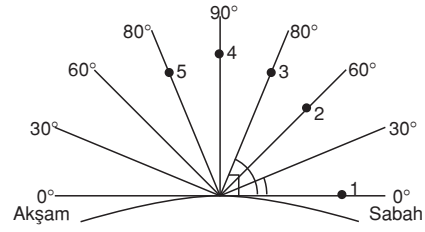
- A) Bakı
- B) Yükselti
- C) Enlem
- D) Mevsim
- E) Günün saati

8) Atmosfer yerden yansıyan ışınlarla ısındığı için yerden yükseldikçe sıcaklık değerleri değişir.

Aşağıdakilerden hangisinde sıcaklık ile yükselti arasında bir ilişki kurulamaz?

- A) Erzurum'un İzmir'den daha soğuk olması
- B) Ekvator ve çevresinde kalıcı karların bulunması
- C) Bir dağın yamacı boyunca sıcaklığın azalması
- D) Aynı anda ekilen tarım ürünlerinin Doğu Anadolu'da İç Anadolu'ya göre daha geç olgunlaşması
- E) Trabzon'un yıllık sıcaklık ortalamasının Antalya'dan az olması

9)

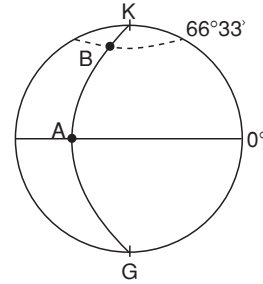

Yukarıdaki şekilde bir noktaya gün içerisinde güneş ışınlarının düşme açısı verilmiştir.

Buna göre gün içinde hangi noktada sıcaklıklar en yüksek değerdedir?

- A) 1
- B) 2
- C) 3
- D) 4
- E) 5

10)

B merkezinde yaz mevsiminde gündüz süresi A merkezinden daha uzun olmasına rağmen sıcaklığın daha düşük olması aşağıdakilerden hangisiyle açıklanabilir?

- A) Güneş ışınlarının yere düşme açısıyla
- B) Eksen eğikliğiyle
- C) Dünya'nın çizgisel hızıyla
- D) Yerçekillerinin engebeli olmasıyla
- E) Rüzgârların esme yönüyle

11)

	Yıllık sıcaklık ortalaması (°C)	Yükselti (m)
I.	5	400
II.	10	200
III.	-5	900
IV.	7	1200
V.	3	100

Bu merkezlerden hangisinin deniz seviyesine indirgenmiş sıcaklığı daha yüksektir?

- A) I
- B) II
- C) III
- D) IV
- E) V

A) BOŞLUK DOLDURMA

- 1) Atmosferi oluşturan gazların yeryüzüne yaptığı ağırlığa denir.
- 2) 1013 mb'dan düşük olan basınca denir.
- 3) Sıcaklık artıkça basınç
- 4) Dinamik kökenli basınç kuşaklarının oluşmasının nedeni Dünya'nın hareketidir.
- 5) Basınç farkı artıkça rüzgârın hızı
- 6) Sürekli rüzgârlar; , ve rüzgârlardır.
- 7) Föhn rüzgârı ulaştığı yerde sıcaklığı
- 8) Ekvatorda ve kutuplar çevresinde yıl boyunca etkili olan basınç merkezleridir.
- 9) Yıl içerisinde kara ve denizlerin farklı ısınıp, soğuması sonucunda oluşan rüzgârlara denir.
- 10) Akdeniz havzasında etkili olan soğuk yerel rüzgârlar arasında ve gösterilebilir.
- 11) Yaz mevsiminde gündüz denizden karaya, gece de karadan denize doğru esen rüzgâra rüzgârı denir.

C) DOĞRU MU YANLIŞ MI?

	D	Y
1) Yüksek basınç alanlarında hava hareketi çevreden merkeze doğrudur.	☐	☐
2) Dünya'nın günlük hareketinden dolayı sürekli rüzgârların yönünde sapma olur.	☐	☐
3) Bir yerin rüzgâr gülüne bakarak o yerin yerşekilleri hakkında fikir edinebiliriz.	☐	☐
4) Muson rüzgârları gün içinde kara ve denizlerin farklı ısınması sonucu oluşan rüzgârlardır.	☐	☐
5) Meltem rüzgârları etkili oldukları yerin iklimi üzerinde belirleyici rol oynar.	☐	☐
6) Bora, Mistral ve Krivetz gibi rüzgârlar soğuk yerel rüzgârlardandır.	☐	☐
7) Tropikal rüzgârlar ani basınç değişimi sonucu oluşur ve hızları fazladır.	☐	☐
8) Sürekli rüzgârlar Kuzey Yarımküre'de sola Güney Yarımküre'de ise sağa doğru sapar.	☐	☐
9) Hakim rüzgâr yönü, bir yörede rüzgârın yıl içerisinde en fazla estiği yöne denir.	☐	☐
10) Tropikal kuşakta ani basınç değişimine bağlı olarak oluşan rüzgârlar arasında Krivetz sayılabilir.	☐	☐

1) Basınç nedir? Basınç etkileyen faktörler nelerdir?

2) Yüksek basıncın özellikleri nelerdir? Bu basınç merkezlerindeki hava hareketlerini şekil üzerinde gösteriniz.

3) Bir küresel şekil üzerinde sürekli basınç merkezlerinin yerlerini gösteriniz ve isimlerini yazınız.

4) Rüzgâr yönüne etki eden faktörler nelerdir?

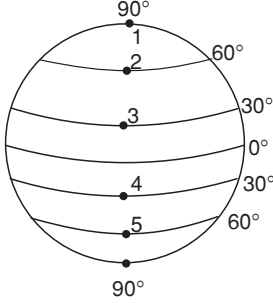
5) Muson rüzgârları hakkında bilgi veriniz.

6) Türkiye'yi etkileyen sürekli rüzgâr hangisidir? Bu rüzgârın özellikleri nelerdir?

7) Alçak basınç merkezini şekil üzerinde gösteriniz ve özelliklerini yazınız.

8) Meltem rüzgârları hakkında bilgi veriniz.

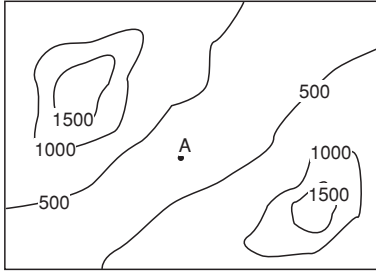
1)

Yandaki şekil üzerinde verilen merkezlerden hangilerinde sürekli yükselici hava hareketleri vardır?

- A) 1 ve 2 B) 1 ve 3 C) 2 ve 5
D) 3 ve 4 E) 4 ve 5

2)

Yukarıda verilen izohips haritasındaki A noktasında rüzgar hangi yönler arasında daha fazla eser?

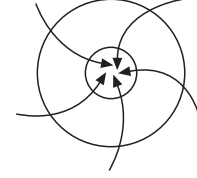
- A) Batı – Doğu
B) Kuzey – Güney
C) Doğu – Batı
D) Kuzeybatı – Güneydoğu
E) Kuzeydoğu – Güneybatı

3)

Sıcaklık ile basınç arasında ters orantı vardır. Buna göre, aşağıdakilerden hangisi bu duruma örnek oluşturmaz?

- A) Öğle saatlerinde basıncın düşük olması
B) Kışın kara yüzeyinde basıncın yüksek olması
C) Ekvator'da yıl boyunca basıncın düşük olması
D) Dönenceler çevresinde basıncın yüksek olması
E) Kutuplarda yıl boyunca basıncın yüksek olması

4)

Yukarıda verilen basınç merkezi grafiği ile ilgili;

- I. Yükselici hava hareketi etkilidir.
II. Güney Yarımküre'de yer alır.
III. Hava açık ve güneşlidir.
IV. Alçak basınç özelliği taşır.

gibi yargılardan hangileri doğrudur?

- A) Yalnız I B) Yalnız III C) I ve IV
D) II ve III E) II ve IV

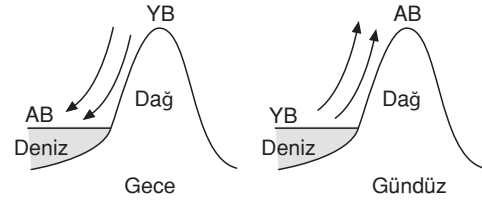
5)

- I. Hamsin
II. Sirokko
III. Bora
IV. Mistral
V. Föhn

Yukarıdaki rüzgârlardan hangileri etkili oldukları yerde sıcaklığı düşürür?

- A) I ve II B) I ve IV C) II ve V
D) III ve IV E) IV ve V

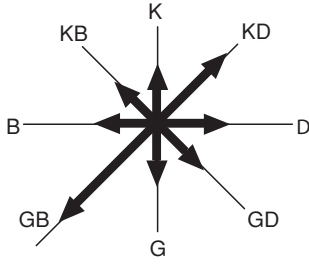
6)

Yukarıda verilen rüzgârın gün içinde yön değişmesinde aşağıdakilerden hangisi etkilidir?

- A) Dünya'nın şekli
B) Dünya'nın Güneş etrafındaki hareketi
C) Kara ve denizlerin ısı özelliği
D) Dünya'nın çizgisel hızı
E) Dağların kıyıya uzanışı

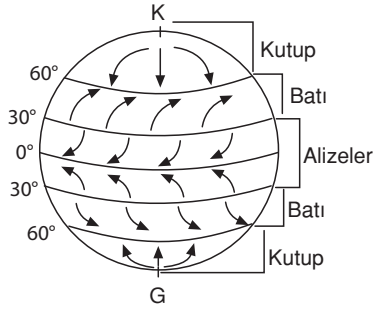
7)

Yukarıda bir bölgeye ait rüzgâr frekans gülü verilmiştir. **Bu bölge hakkında aşağıdaki bilgilerden hangisine kesin olarak ulaşılır?**

- A) Bölgenin deniz kıyısında olduğuna
- B) Rüzgârın en fazla estiği yöne
- C) Kuzey Yarımküre'de yer aldığına
- D) Yıllık ortalama sıcaklığına
- E) Bulunduğu boylama

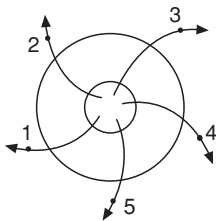
8)

Yukarıda sürekli rüzgârların esme yönleri verilmiştir. **Sürekli rüzgârlarda sapmaların görülmesinin nedeni aşağıdakilerden hangisidir?**

- A) Dünya'nın günlük hareketi
- B) Dünya'nın Güneş etrafındaki hareketi
- C) Kara ve denizlerin dağılışı
- D) Yeryüzünde farklı iklimlerin görülmesi
- E) Yerçekillerinin etkisi

9)

Yukarıdaki basınç merkezi üzerinde verilen rüzgârlardan hangisi ulaştığı yerde sıcaklığı **daha fazla düşürür?**

- A) 1
- B) 2
- C) 3
- D) 4
- E) 5

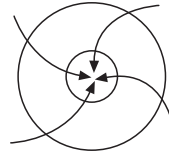
10)

Yukarıdaki harita üzerinde verilen taralı alanların hangilerinde ocak ayında yüksek basınç etkilidir?

- A) 1 ve 2
- B) 1 ve 3
- C) 2 ve 4
- D) 3 ve 5
- E) 4 ve 5

11)

Yandaki şekilde bir yerde oluşan basınç merkezindeki hava hareketi gösterilmiştir.

Aşağıdakilerden hangisi verilen basınç merkezi için doğru değildir?

- A) Kuzey Yarımküre'de yer alması
- B) Yükselici hava hareketlerinin görülmesi
- C) Güney Yarımküre'de yer alması
- D) Hava hareketinin çevreden merkeze doğru olması
- E) Havanın kapalı ve bol yağışlı olması

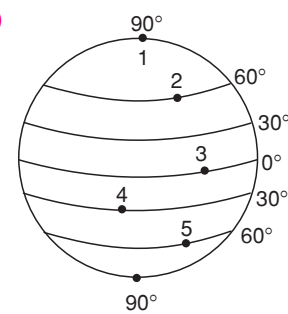
12)

- I. Bağıl nemi yükseltir.
- II. Sıcak ve kurudur.
- III. Nem açığını azaltır.
- IV. Buharlaşmayı artırır.
- V. Kışın karları eritir.

Yukarıdakilerden hangileri föhn rüzgârının özellikleri arasında yer almaz?

- A) I ve II
- B) I ve III
- C) II ve IV
- D) III ve V
- E) IV ve V

13)

Yandaki şekil üzerinde verilen basınç merkezlerinden hangilerinin oluşumunda Dünya'nın şekli etkili olmuştur?

- A) 1 ve 2
- B) 1 ve 3
- C) 2 ve 4
- D) 3 ve 5
- E) 4 ve 5

A) BOŞLUK DOLDURMA

- 1) 1 m³ hava içinde var olan neme denir.
- 2) Sıcaklık arttıkça bağıl nem
- 3) Sıcaklık ile maksimum nem arasında orantı vardır.
- 4) Yoğuşma şekillerinin oluşabilmesi için mutlaka sıcaklığın gerekir.
- 5) 0°C'nin üstünde oluşan yoğuşma şekilleri, ve
- 6) Sıcak ve soğuk karakterli hava kütlelerinin karşılaşması sonucu yağışları oluşur.
- 7) Dünya'nın en fazla yağış alan yerleri
.....
- 8) Belirli bir sıcaklıkta 1m³ havanın taşıyabileceği en fazla nem miktarına denir.
- 9) Dağların denize dönük yamaçlarında nemli havanın yükselmesi sonucunda oluşan yağışlara denir.
- 10) Mutlak nem miktarı ile maksimum nem miktarı eşit olan havaya denir. Bu havada oluşma ihtimali yüksektir.
- 11) Havanın bağıl nem oranı havanın soğuması ve mutlak nem miktarının artması ile orantılı, havanın ısınması ile orantılıdır.

B) DOĞRU MU YANLIŞ MI?

	D	Y
1) Sıcaklık arttıkça havanın nem taşıma kapasitesi azalır.	☐	☐
2) Bağıl nem % 100'e ulaştığında yağış oluşur.	☐	☐
3) Sıcak çöllerde yağışın çok az olmasının nedeni bu alanlarda sürekli alçalıcı hava hareketinin olmasıdır.	☐	☐
4) Kara ve deniz yüzeylerine yakın yerlerde oluşan bulutlara sis denir.	☐	☐
5) Ekvator ve çevresinde oluşan yağışlar orografik yağışlardır.	☐	☐
6) Konveksiyonel yağışlar ısınarak yükselen havanın soğumasıyla oluşur.	☐	☐
7) Ekvator'dan kutuplara doğru gidildikçe düzenli olarak yağış miktarı da azalır.	☐	☐
8) Bağıl nem oranı % 100'e ulaşan havaya doymuş hava denir.	☐	☐
9) Kutuplarda yağışların çok az olmasının temel nedeni buraların sürekli termik yüksek basınç alanları olmasıdır.	☐	☐
10) Orta Kuşak karalarının batı kıyılarında, yıl boyunca yamaç yağışları görülür.	☐	☐
11) Muson rüzgârı gündüz bir yönden, gece karşı yönden eser.	☐	☐

1) Mutlak nem ve bağıl nem nedir? Açıklayınız.

2) Yer yüzünde fazla yağış alan bölgeleri yazınız.

3) Bir hava kütesinin yağış oluşturması için gerekli olan faktörler nelerdir?

4) Bulut nedir? Sis nedir? Aralarındaki farkı yazınız.

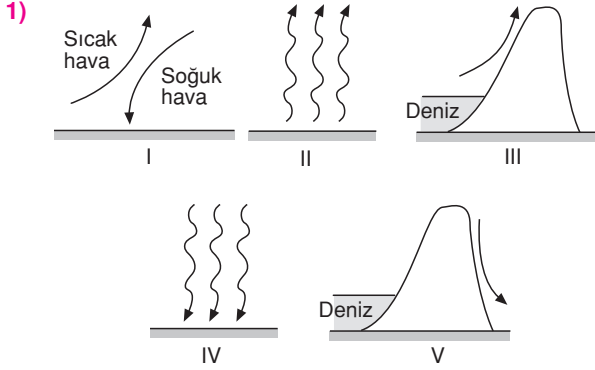
5) Yoğunlaşma tiplerini yazınız.

6) Alçalan bir hava kütesinde meydana gelen olayları yazınız.

7) 0°nin altında yüzeyde gerçekleşen yoğunlaşma çeşitlerini yazınız.

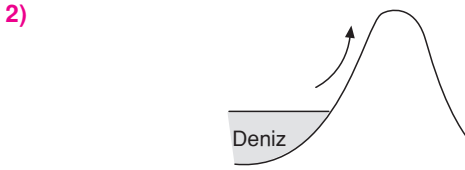
8) Yeryüzündeki yağış dağılışı üzerinde etkili olan faktörler nelerdir?

9) Yağış oluşum tipleri hakkında bilgi veriniz.

Yukarıda verilen hava hareketlerinden hangilerinde yağış oluşmaz?

- A) I ve III B) II ve III C) II ve V
D) III ve IV E) IV ve V

Yukarıda oluşum şekli verilen yamaç yağışı aşağıda verilen merkezlerden hangisinde daha az görülür?

- A) Konya B) Rize C) Muğla
D) Antalya E) Zonguldak

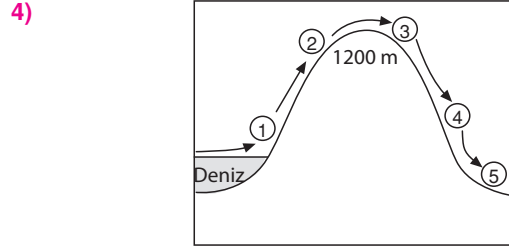
3)

Merkez	Bağıl Nem	Mutlak Nem
I	% 50	2.2
II	% 50	1.1
III	% 50	4.5

Yukarıda üç merkezin bağıl nem oranları ve mutlak nem miktarları verilmiştir.

Buna göre bu merkezlerle ilgili aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A) Merkezlerin sıcaklıkları farklıdır.
B) I. merkezin maksimum nemi en düşüktür.
C) III. merkezdeki hava en fazla 9 gr nem taşıyabilir.
D) II. merkezin sıcaklığı en düşüktür.
E) Merkezlerin nem taşıma kapasiteleri farklıdır.

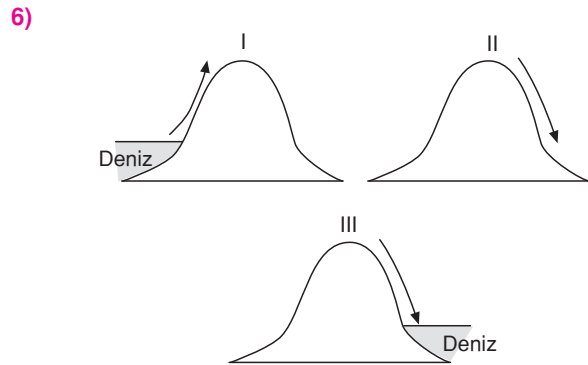

Yukarıdaki şekilde numaralı alanlardan hangisine yağışın daha fazla düşmesi beklenir?

- A) 1 B) 2 C) 3 D) 4 E) 5

5) Yıl boyunca yağış alan bir yer için aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Bağıl nem oranı yüksektir.
B) Bitki örtüsü ormandır.
C) Güneşli gün sayısı azdır.
D) Kimyasal çözülme görülür.
E) Yıllık sıcaklık farkı fazladır.

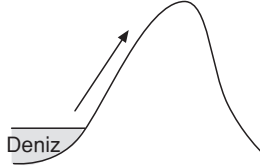
Yukarıda esiş yönü ve ortamı gösterilen rüzgârlardan hangisinin ya da hangilerinin yağış getirmesi beklenir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) II ve III

7) Yağışın yıl içindeki dağılımına yağış rejimi denir. Yağış rejimi aşağıdakilerden hangisini en az etkiler?

- A) Tarım ürünlerini
- B) Akarsu rejimini
- C) Bitki örtüsünü
- D) Akarsu uzunluklarını
- E) Toprak oluşumunu

8)

Yukarıda yamaç boyunca yükselen hava kütlelerinde aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A) Sıcaklık azalır.
- B) Bağıl nem artar.
- C) Mutlak nem artar.
- D) Nem taşıma kapasitesi azalır.
- E) Doyma açığı azalır.

9) Bir yerde yağışın başlaması aşağıdakilerden hangisinin işaretidir?

- A) Havadaki nemin doyma noktasından uzaklaşmasının
- B) Hava basıncında ani yükselme olduğunun
- C) Rüzgârın şiddetlenmesinin
- D) Nem açığının artmasının
- E) Havadaki nemin doyma noktasına eriştiğinin

10) Bağıl nem, mutlak nemin maksimum neme oranıdır.

Merkez	Mutlak Nem (gr)	Maksimum Nem (gr)
I	5	10
II	10	40
III	20	40
IV	45	60
V	5	20

Buna göre, yukarıda mutlak ve maksimum nem miktarları verilen merkezlerden hangisinde bağıl nem daha yüksektir?

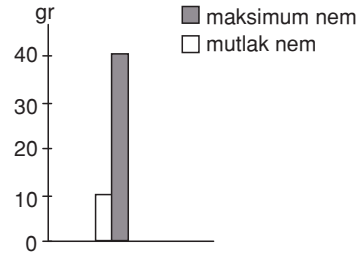
- A) I
- B) II
- C) III
- D) IV
- E) V

11) 30° dinamik yüksek basınç alanlarındaki yerler, alçalıcı hava hareketi nedeniyle az yağış alır.

Yukarıdaki nedene bağlı olarak az yağış alan yerlerden birisidir?

- A) Kongo havzası
- B) Batı Avrupa kıyıları
- C) Amazon havzası
- D) Muson Asyası
- E) Kuzey Afrika

12)

Yukarıda mutlak ve maksimum nem miktarı verilen merkez için aşağıdakilerden hangisi kesinlikle doğrudur?

- A) Yağış görülmez.
- B) Bağıl nemi % 75'tir.
- C) Deniz kıyısında yer alır.
- D) Nem açığı azdır.
- E) Ekvator'da yer alır.

- 13) I. Muson Asyası
II. Kutuplar
III. Yüksek basınç alanları
IV. Orta kuşakta kıtaların batısı
V. Ekvatorial bölge

Yukarıdakilerden hangileri Dünya'da fazla yağış alan yerler arasında yer almaz?

- A) I ve II
- B) I ve IV
- C) II ve III
- D) III ve V
- E) IV ve V

14) Bağıl nem oranı azalan bir hava kütlesi için aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Sıcaklığının artması
- B) Yamaç boyunca alçaldığı
- C) Doyma noktasından uzaklaşması
- D) Bulutluluğun azalması
- E) Cephe boyunca yükseldiği

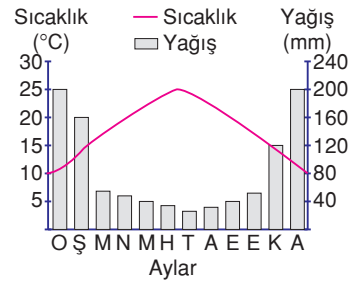
A) BOŞLUK DOLDURMA

- 1) Yıllık sıcaklık farkı en az olan iklim
- 2) Günlük sıcaklık farkı en fazla olan iklim
- 3) Batı rüzgârlarının etkisiyle oluşan iklim
- 4) Doğal bitki örtüsü maki olan iklim
- 5) Güneydoğu Asya ve Japonya'da etkili olan iklim tipi
- 6) Orta kuşakta karaların iç kesimlerinde etkili olan iklim
- 7) 70° – 80° enlemleri arasında etkili olan iklim
- 8) Yıl boyunca sıcaklığın sıfır derecenin üstüne çıkmadığı iklime denir.
- 9) Ekvatorial iklimin doğal bitki örtüsü yıl boyunca geniş yapraklarını dökmeyen oluşturur.
- 10) ağacı kısa boylu bodur ağaç ve çalılardan oluşan makinin tanıtıcı bitkisidir.
- 11) Tundra iklim bölgesindeki topraklar sıcaklığın arttığı dönemde dönüşür.
- 12) Sonbahardayapraklarını döken ormanlar iklimin doğal bitki örtüsünde yer alır.

B) DOĞRU MU? YANLIŞ MI?

	D	Y
1) Ekvatorial ve kutup iklimlerinde farklı mevsimler yoktur.	☐	☐
2) Savan iklimi orta kuşak iklimlerindedir.	☐	☐
3) Asya'nın orta kesimlerinde çöl iklimi etkilidir.	☐	☐
4) Ekvatorial ve okyanus iklimi her mevsim yağışlı iklimlerdir.	☐	☐
5) Karasal iklimin doğal bitki örtüsü geniş yapraklı ormandır.	☐	☐
6) Tundra ikliminde toprak yılın büyük bir bölümünde donmuş haldedir.	☐	☐
7) Yıl içerisindeki en yüksek sıcaklıkla en düşük sıcaklık arasındaki farkın nedeni dünyanın eksen hareketidir.	☐	☐

C) BOŞLUK DOLDURMA

Yukarıdaki grafikte aylık ortalama yağış ve sıcaklık grafiği verilen merkez:

- 1) Hangi yarım kürededir?
- 2) Yağışın yıl içine dağılışı nasıldır?
- 3) Sıcaklığın yıl içine dağılışı nasıldır?
- 4) Hangi kuşaktadır?
- 5) İklimi denizel midir, karasal mıdır?

1) Sıcak kuşak iklimleri nelerdir?

2) Yağış rejimi düzensiz olan iklimlerin isimlerini ve en fazla yağışı aldıkları mevsimleri yazınız.

3) Ekvatorial iklimin özellikleri nelerdir?

4) Yazı yağışlı tropikal iklimin özelliklerini yazınız.

5) İğne yapraklı orman alanlarının iklim özelliklerini açıklayınız.

6) Yıl içerisinde en fazla yağışı yaz döneminde alan iklimleri yazınız.

7) İlman okyanus ikliminin oluşumunda etkili olan faktörler nelerdir?

8) Tundra iklimi hakkında bilgi veriniz.

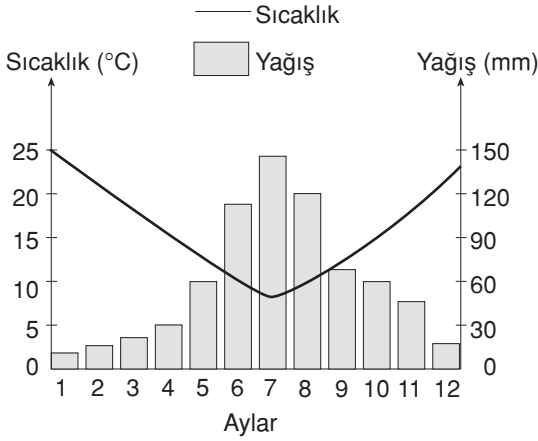
1)

Yukarıdaki harita üzerinde verilen taralı bölgelerde etkili olan iklim tipleri ile ilgili aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A) I – Akdeniz iklimi
B) II – Ilıman okyanus iklimi
C) III – Muson iklimi
D) IV – Ekvatorial iklim
E) V – Savan iklimi

2) Aşağıda bir merkezin aylık ortalama sıcaklık ve yağış grafiği verilmiştir.

Grafikten yararlanarak merkezle ilgili,

- I. Yer aldığı yarımküre
II. Yağış rejimi
III. Yer yapısı
IV. Ortalama yükselti

gibi bilgilerden hangilerine ulaşılabilir?

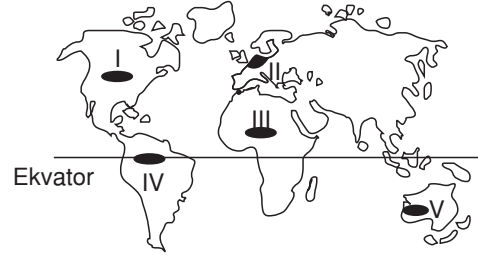
- A) I ve II
B) I ve IV
C) II ve III
D) II ve IV
E) III ve IV

- 3) – 30° – 40° enlemleri arasında deniz etkisindeki yerlerde görülür.
– Yazları sıcak ve kurak, kışları ılık ve yağışlıdır.
– En fazla yağış kış mevsiminde düşer.
– Doğal bitki örtüsü makidir.

Yukarıda özellikleri verilen iklim aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Akdeniz iklimi
B) Ekvatorial iklim
C) Savan iklimi
D) Karadeniz iklimi
E) Çöl iklimi

4)

Yukarıdaki harita üzerinde verilen bölgelerden hangilerinde aynı iklim özellikleri görülür?

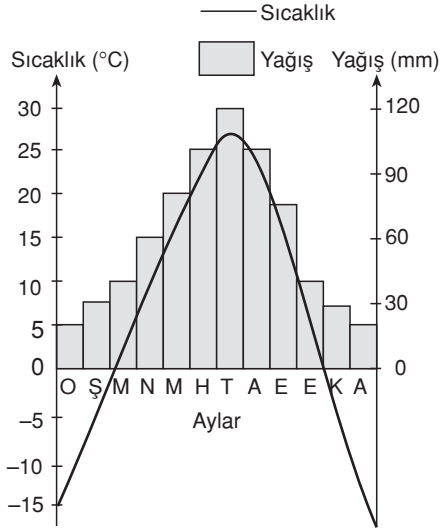
- A) I ve III
B) I ve V
C) II ve IV
D) III ve V
E) IV ve V

- 5) Batı rüzgarları 30° enlemlerindeki dinamik yüksek basınç alanlarından 60° enlemlerindeki dinamik alçak basınç alanlarına doğru esen sürekli rüzgârlardır.

Aşağıda verilen iklimlerden hangisinin oluşumunda batı rüzgârlarının etkisi vardır?

- A) Akdeniz
B) Okyanusal
C) Çöl
D) Muson
E) Ekvatorial

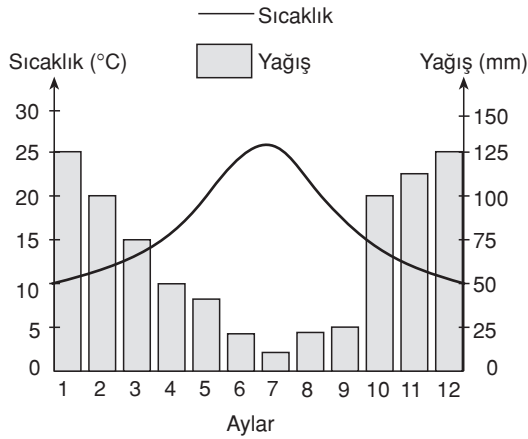
6)

Yukarıdaki sıcaklık ve yağış grafiği aşağıdaki iklim tiplerinden hangisine aittir?

- A) Savan iklimi
B) Muson iklimi
C) Sert karasal iklim
D) Tundra iklimi
E) Akdeniz iklimi

7)

Yukarıda aylara göre yağış ve sıcaklık grafiği verilen iklim tipi ile ilgili aşağıdaki yargılardan hangisi yanlıştır?

- A) Kış mevsiminde düşen yağışlar kar şeklindedir.
B) Yazlar sıcak ve kuraktır.
C) Aralık ve ocak ayları yağış toplamı 250 mm'dir.
D) Yaz sıcaklık ortalamaları 25 °C'nin üzerindedir.
E) Yağış rejimi düzensizdir.

8) Karasal iklim tipinin etkili olduğu alanlarda aşağıdaki ürünlerden hangisinin yetiştirilmesi güçtür?

- A) Kakao
B) Buğday
C) Şeker pancarı
D) Arpa
E) Elma

9)

Yukarıdaki harita üzerinde belirtilen bölgelerde görülen iklim tipi ile ilgili;

- I. Kış mevsimi ılık ve yağışlı geçer.
II. Doğal bitki örtüsü ormandır.
III. Oluşumunda batı rüzgârları etkili olmuştur.
IV. Doğal bitki örtüsü makidir.

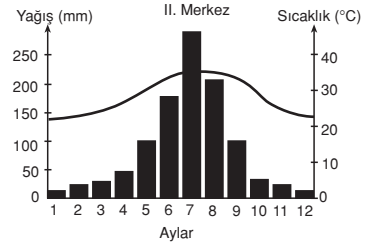
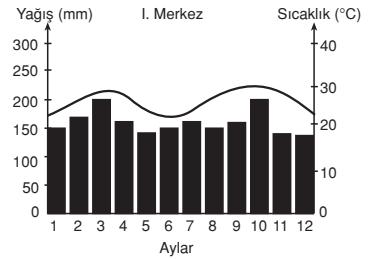
gibi yargılardan hangilerine ulaşılabilir?

- A) I ve II
B) I ve IV
C) II ve III
D) II ve IV
E) III ve IV

10) Aşağıda verilen iklim tiplerinden hangisinde en fazla yağışın görüldüğü mevsim diğerlerinden farklıdır?

- A) Tundra
B) Savan
C) Muson
D) Sert karasal
E) Akdeniz

11)

Yukarıdaki grafiklerde iki merkezin aylık ortalama sıcaklık ve yağış değerleri verilmiştir.

Bu merkezlerde etkili olan iklim tipleri aşağıdakilerden hangisinde bir arada verilmiştir?

	I	II
A)	Ekvatorial	Muson
B)	Savan	Akdeniz
C)	Okyanus	Ekvatorial
D)	Akdeniz	Muson
E)	Ekvatorial	Savan

A) BOŞLUK DOLDURMA

- 1) Antalya'nın yıllık sıcaklık ortalamasının Sinop'tan yüksek olmasının nedeni
- 2) Türkiye'de kış sıcaklık ortalamalarının en yüksek olduğu kıyılar kıyılarıdır.
- 3) Türkiye'de batıdan doğuya doğru gidildikçe kar yağışlı gün sayısının artmasının nedeni.....
- 4) Ülkemizde kuzeydoğudan esen rüzgar
- 5) Türkiye'de en az yağış alan yer ve çevresidir.
- 6) Doğu Anadolu'nun yüksek kesimlerinde görülen karasal iklimde en fazla yağış mevsiminde, en az yağış ise mevsiminde düşer.
- 7) Türkiye'de güneyden kuzeye doğru gidildikçe sıcaklık genel olarak
- 8) Akdeniz, Ege ve Güney Marmara kıyılarında iklimi görülür.
- 9) Karadeniz ikliminin doğal bitki örtüsü

B) BOŞLUK DOLDURMA

Merkez	En sıcak ay sic. ort. (°C)	En soğuk ay sic. ort. (°C)	Yıllık yağış miktarı(mm)
1	20	6	1220
2	25	-1	420
3	28	10	730
4	17	-12	500

Yukarıdaki tabloda dört merkezin iklim özellikleriyle ilgili bazı bilgiler verilmiştir.

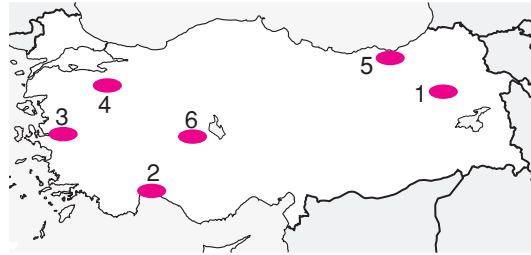
Tablodaki bilgilerden yararlanarak aşağıdaki boşlukları doldurunuz.

- a) numaralı merkezde Karadeniz iklimi görülmektedir.
- b) numaralı merkezde yıllık sıcaklık farkı daha fazladır.
- c) ve numaralı merkezlerde karasal iklim görülür.
- d) ve numaralı merkez, ülkemizin iç kesimlerinde yer alır.
- e) Kışın don olayları numaralı merkezde nadiren görülür.
- f) numaralı merkezde Akdeniz iklimi görülür.
- g) numaralı merkezde yükselti fazladır.
- h) ve numaralı merkezlerin yıllık yağış miktarları arasındaki fark en azdır.

C) DOĞRU MU? YANLIŞ MI?

	D	Y
1) Yaz sıcaklık ortalamalarının en yüksek olduğu yerler Akdeniz kıyılarıdır.	☐	☐
2) Türkiye'de sıcaklığın dağılışında okyanus akıntılarının etkisi yoktur.	☐	☐
3) Samsun'un yıllık sıcaklık ortalamasının Sivas'tan yüksek olması enlemlerle sıcaklığın ilişkisine ters düşer.	☐	☐
4) Ülkemizde kış mevsiminde Sibiryaya yüksek basınç merkezi etkili olduğunda sıcaklıklar artar.	☐	☐
5) Karadeniz ikliminde en fazla yağış ilkbahar, en az yağış ise sonbaharda düşer.	☐	☐
6) Erzurum - Kars Yöresi'nde yazlar kısa, serin ve yağışlı geçer.	☐	☐

D) BOŞLUK DOLDURMA

Yukarıdaki haritada numaralanmış yörelerin iklim özelliklerini dikkate alarak aşağıdaki boşlukları doldurunuz.

- a) ve numaralı yörelerde karasal iklim özellikleri görülür.
- b), ve numaralı yörelerde yazları sıcak ve kurak, kışları ise ılık ve yağışlı bir iklim görülür.
- c) numaralı yörede yazlar serin, kışlar ise ılık geçer.
- d) numaralı yörede ormanlık alanlar geniş yer kaplar.
- e) numaralı yörede yıllık sıcaklık farkı en azdır.